БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 213 (3185) | Шанба, 30 октябрь 1965 йил. | Баҳоси 2 тийин.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ АКТИВИ ЙИҒИЛИШИ

Кеча Тошкент область партия ташкилоти активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Унда КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг якунлари ва область партия ташкилотининг вазифалари ҳақида Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг биринчи секретари ўртоқ **М. А. Абдураззоқов** доклад қилди.

Доклад юзасидан бўлган музокараларда Тошкент шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари **В. С. Скребнев**, «Узбекуголь» комбинати бошлиғи **А. Д. Лебедков**, Чирчиқ шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **Ф. Ёқубов**, Тошкент тўқимачилик комбинати партия комитетининг секретари **А. М. Пивкина**, Бекобод шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **И. К. Хусниддинов**, Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикасининг директори **Н. В. Кондратьев**, «Ташсельмаш» заводи партия комитетининг секретари **С. И. Рудюк**, Олтинтопган қўрғошин-рух комбинати директори **П. С. Поклонский**, Тошкент облсовпрофи секретари **А. В. Браилов** ўртоқлар қатнашдилар.

Йиғилишда Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари ўртоқ **И. Г. Анисимкин** нутқ сўзлади.

Йиғилишда муҳокама қилинган масала юзасидан қарор қабул қилинди.

* * *

Шу куни Тошкент область партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Унда Тошкент область XIV партия конференциясини чақириш муддатини кўчириш масаласи кўрилди. Пленум конференцияни 1966 йилнинг 17 февралида чақиришга қарор қилди.

КУЗГИ ҒАЛЛА ЭКИШНИ ТЕЗЛАШТИРАЙЛИК

Ҳайдов тракторлари ва ғалла сеялкаларини ўз вақтида ҳозирламай туриб кузги ғалла экишни ўз вақтида ўтказиш мумкин эмас. Илғор хўжаликларда кузги ғалла экишдан олдин барча техника тўла тайёрланади.

Шуни айтиш керакки, бу йилги об-ҳаво шароити кузги ғалла экишни муваффақиятли ўтказиш учун жуда қулай келди. Кейинги кунларда ёғиб ўтган ёмғир ерларни бирмунча бўшатди, тупроқни яхши намлади. Ана шундай шароитда баҳорикор ерларни ҳайдаш ва ғалла экишни ҳартарафлама кучайтириш мумкин эканлиги кўриниб қолди. Бу қулай фурсатдан фойдаланган пешқадам хўжаликларнинг ғаллакорлари барча техникани ва экиш аппаратларини тўла ишга солиб, кузги ғалла экишни ҳартарафлама кучайтириб юбордилар.

Лекин ҳамма жойда ҳам кузги ғалла экиш ишлари намунали йўлга қўйилган ва белгиланган муддатларда ўтказиляпти, деб бўлмайди. Чунки областимиз бўйича ҳайдов тракторлари ва ғалла сеялкаларини ўз вақтида тайёрлашга етарли эътибор берилмади. Тракторлар ремонти кечиктириб юборилди. Шу кунгача 1363 ғалла сеялкасидан энди 300 дан ортиқроғи тайёрланди. Бунинг натижасида кузги ғалла экишни кенг кўламда кучайтириб юбориш имконияти бўлмаётир.

Экиш агрегатларини тайёрлаш ишлари Ўрта Чирчиқ, Бекобод, Оржоникидзе, Янгийўл районларида айниқса қониқарсиз олиб борилмоқда. Шунинг учун ҳам бу районлардаги колхоз ва совхозларда кузги ғалла экиш кечиктириб юборилмоқда.

Ғалла экиладиган ерларни ҳайдаш, уни экишга тайёрлаш ҳам талабга жавоб бермайди. Сўнгги кунларда бу соҳада бирмунча силжиш бўлганига қарамай, лекин хўжаликларнинг раҳбарлари кузги ғалла экиш ишларини ҳали ҳам белгиланган муддатидан анча кечиктириб юбормоқдалар. Оққўрғон, Бекобод, Янгийўл районларининг колхоз ва совхозлари, Бўка, Юқори Чирчиқ, Оржоникидзе, Ўрта Чирчиқ районларининг совхозларида кузги ғалла экиш ишлари жуда суст олиб борилмоқда. Шунга қарамай бу районлар партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари муҳим давлат аҳамиятига эга бўлган кузги ғалла экиш ишларини тезлаштириш юзасидан зарур тадбирларни кўрмаётирлар. Юқори Чирчиқ районидаги Калинин номли, Оржоникидзе районидаги Фрунзе номли колхозлар, Ўрта Чирчиқдаги «Ғаллақудуқ» совхозларида экиш кечиктирилаётганини устига ерларнинг саёз ва сифатсиз ҳайдалаётганлиги, пайкаллар ўртаси ташлаб кетилаётганлиги сингари ҳоллар учрамоқдаки, бунга тезда барҳам бериш керак. Ғалла экишда ишлаётган мутахассислар экишнинг сифати устидан назоратни кучайтиришлари, уруғликнинг районлаштирилган сортларини экишга эътибор беришлари, ғалла сеялкаларининг нормал созланишига эришишлари ҳар жиҳатдан муҳимдир.

Юқорида номлари айтиб ўтилган районлар қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаларининг ходимлари колхоз, совхозларида ғалла экишни тезлаштириш ва унинг кўнгилдагидек бўлиши устидан ҳамма вақт хабардор бўлиб туришлари зарур.

Мутахассислар томонидан текшириб сараланган, шароитга мосланган уруғларни экиш, ҳосилдорликни оширишда ҳал қилувчи аҳамиятга эга. Бу соҳада колхоз ва совтозларнинг раҳбарлари қандай уруғ экаётганлигини билишлари, уни химиявий моддалар билан дориланиб экилиши устидан назорат қилиб туришлари керак.

Лекин кўпгина хўжаликларнинг раҳбарлари бунга етарли аҳамият бермаётирлар. Бўка районидаги Свердлов номли, Тельман номли, Бекобод районидаги Дзержинский номли колхозлар, 1-«Далварзин» совхози, Оржоникидзе районидаги «Правда», Ўрта Чирчиқ районидаги Энгельс номли колхозларда ҳозиргача уруғлар сараланмаган, экишга киришилмаган. Бундай беғамлик ва қолоқликка тезда барҳам бериш зарур.

Экишда ишлаши зарур бўлган техникани тайёрлашда «Узсельхозтехника» область бўлими (бошлиғи ўртоқ Мамонтов) ва унинг районлардаги органлари катта роль ўйнайдилар. Трактор, сеялка, плуг ва бошқа қишлоқ хўжалик машина асбобларини ремонт қилишда ҳал қилувчи роль ўйнайди. Лекин шунга қарамай бу ташкилотларнинг раҳбарлари ремонт ишларини кучайтиришга етарли эътибор бермаётирлар.

Область қишлоқ хўжалик бошқармаси, район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармалари ходимлари суғориладиган ерларда ишлаётган тракторлардан бир қисмини баҳорикор ерларга чиқариб ғалла экишни тезлаштириш юзасидан қўшимча тадбирлар кўришлари керак. Ишни шундай ташкил этиш кераккки, барча колхоз ва совхозларда планда белгиланган майдонларда кузги ғалла экиш ўз вақтида ва сифатли қилиб ўтказилсин.

Ғалла экишда ишлаётган механизаторларга ва колхозчиларга маданий-маиший шароит яратиб бериш колхоз ва совхоз раҳбарларининг муҳим бурчидир.

Кузги ғалла экишни муваффақиятли ўтказиш учун ғанимат фурсатни қўлдан бермайлик. Қулай шароитдан фойдаланиб ғалла экишни ҳартарафлама кучайтириб юборайлик.

Коммунизмнинг шавкатли қурувчиси—ер юзида тинчлик ва ҳамма кишиларнинг бахт-саодати учун мард курашчи—улуғ совет халқига шон-шарафлар!

(КПСС Марказий Комитетининг октябрь Чақириқларидан).

Чеҳрасидан илиқ табассум ёғилиб турган мана бу қиз — Бекободдаги Навоий номли колхознинг чевар теримчиси Кароматv Тиловолдиева. Шу чоққача эл хирмонига 9 тоннадан ортиқ «оқ олтин» тўккан бу серғайрат қиз ҳозир ҳам кунига 250 килограммга етказиб кўрак термоқда.

А. Абалян фотоси.

КПСС XXIII СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 29 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Бир кунда	Мавсум бошидан бери	Шу жумладан бир кунда машина терими	Мавсум бошидан бери
ОРЖОНИКИДЗЕ	0,57	122,43	—	116,20
ОҚҚЎРҒОН	0,17	114,37	0,01	132,45
ЎРТА ЧИРЧИҚ	0,22	113,54	0,04	112,31
ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ	0,33	111,55	—	123,47
КАЛИНИН	0,47	109,86	0,10	71,98
БЎКА	0,08	108,67	—	114,04
ЯНГИЙЎЛ	0,46	104,75	0,38	95,08
БЕКОБОД	0,11	101,71	0,02	100,52
ОБЛАСТЬ БЎЙИЧА:	0,24	109,90	0,07	112,05

ПАХТАЗОР ХАБАРЛАРИ

ЎРТА ЧИРЧИҚ. Улуғ Октябрнинг 48 йиллигини ва КПССнинг бўлажак XXIII съездини муносиб меҳнат туҳфалари билан кутиб олиш учун қизғин ҳаракат қилаётган Куйбишев номли колхоз пахтакорлари катта ютуқларга эришдилар. Давлат плани бажарилди. Ҳозирга қадар пунктга жўнатилган пахтанинг 80 проценти «зангори кема»лар билан териб олинди. Энди колхозда мажбуриятни бажариш йўлида кураш кетаяпти.

М. НАБИЕВ.

БЕКОБОД. Бу йил Дзержинский номли колхоз механизаторлари зўр ғайрат кўрсатиб меҳнат қилишмоқда. Ҳозирга қадар 1500 тоннага яқин «оқ олтин» машиналар билан териб олинди. Бунда 40 дан ортиқ дала гвардиячисининг хизмати ғоят каттадир. Колхоз пахтакорлари далада қолган ҳосилни тезроқ нес-нобуд қилмай йиғиб-териб олиш учун курашмоқдалар. Йиллик планни 37 иш кунида бажаришга муваффақ бўлган Навоий номли колхознинг 4-участкаси пахтакорлари ҳам, деҳқонларга яқиндан ёрдам бераётган 1-сон ўрта мактабнинг ўқувчилари ҳам ғайратга-ғайрат қўшмоқдалар.

Н. НОРБЎТАЕВ,
Д. ҚУРБОНАЛИЕВ.

БЎКА. Ўртоқ Сафар Мансуров бошлиқ бригада аъзолари «Партия XX съезди» колхозида биринчилар қаторида йиллик планни бажарган эдилар. Шундан кейин бригада деҳқонлари яна 40 тонна пахта топширишга бел боғлашди. Йиғим-терим қизғин давом эттирилаяпти. План 130 процентдан ошиб кетди. Чевар теримчилардан С. Шосидова, Л. Наврўзова, Р. Бобоева сингари ўртоқлар ҳозир ҳам 100 килограммга етказиб пахта теришаяпти.

«Кўкорол» совхозининг меҳнаткашлари Оҳангарон шаҳридаги 1-сон ўрта мактаб ўқувчиларидан ғоят миннатдор бўлмоқдалар. Чунки серғайрат ўқувчилар хўжаликнинг 100 тоннадан ортиқ пахтасини териб беришди. Район далаларида ишлаётган бошқа ёрдамчилар ҳам деҳқонларнинг иззат-ҳурматига сазовор бўлмоқдалар.

Б. ХОНАЛИЕВ,
А. ҲУСАНОВ.

ҚОРАҚАЛПОҚ АРМУҒОНИ

АВТОНОМ РЕСПУБЛИКА ДАВЛАТГА ПАХТА СОТИШ ПЛАНИНИ БАЖАРДИ

Қорақалпоғистон автоном республикасининг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари пахта тайёрлаш давлат планини бажардилар.

Тайёрлов пунктларига 224 минг тонна ёки 1964 йилнинг шу муддатдагига нисбатан 91,3 минг тонна кўп пахта топширилди. Тайёрланган пахтанинг 93 проценти биринчи сортларга қабул қилинди. Машиналар билан 52 минг тонна ёки ўтган йилнинг шу муддатидагига нисбатан икки баравар кўп пахта терилди.

Пахта тайёрлаш давлат планини муддатидан илгари бажарган ва ҳозир пландан ташқари пахта топшираётган Тўрткўл, Беруний, Амударё ва Хўжайли районларининг пахтакорлари катта муваффақиятларга эришдилар.

Бу йил Тўрткўл районидаги «Коммунизм», Димитров номли, Ильич номли колхозлар ҳар гектар ердан 33—35 центнердан ҳосил териб олиб, айниқса яхши кўрсаткичларга эришдилар. Ильич номли колхоздан Юсуф Абдуллаев, «Коммунизм» колхозидан Шарифбой Ражаббоев, Оржоникидзе номли колхоздан Ражаббой Султонов ўртоқлар бошлиқ бригадалар ҳар гектар ердан 50 центнердан зиёд пахта олдилар. Комплекс механизациялашган юзлаб бригада ва звеноларда гектаридан 30—35—40 центнер ва ундан кўпроқ ҳосил кўтарилди.

Пахта тайёрлашни муваффақиятли олиб боришда терим техникаси ва дефолиация ўз вақтида ўтказилганлиги катта роль ўйнади. Далаларда 1500 «зангори кема» ишлади.

Автоном республика пахтакорлари Улуғ Октябрнинг 48 йиллиги ва КПСС XXIII съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақага қўшилиб, давлатга пландан ташқари яна 26 минг тонна пахта топшириш мажбуриятини олдилар.

СССР ВА ФРАНЦИЯ ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛАРИНИНГ МУЗОКАРАЛАРИ

29 октябрда Ташқи ишлар министрлигида СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико билан Франция ташқи ишлар министри Морис Кув Де Мюрвиль ўртасида музокаралар бошланди. Музокаралар вақтида ҳар иккала томонни қизиқтирувчи баъзи бир халқаро проблемалар устида, шунингдек Совет-Франция муносабатлари масалалари устида фикрлашиб олинди. (ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИДА

КЎЧМА ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ТАЪСИС ЭТИЛДИ

Ўзбекистон КП Тошкент область комитети ва область ижроия комитети **ҚАРОР ҚИЛАДИЛАР:**

Кузги шудгорлашда энг яхши кўрсаткичларга эришган илғор районлар, колхозлар ва совхозларни рағбатлантириш мақсадида область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроқлари таъсис этилсин: илғор районга битта, илғор совхозга битта ва илғор колхозга битта.

Қизил байроқлар ерга маҳаллий ва минерал ўғитлар солиниб, шудгорлашда энг юқори кўрсатгичларга эришган ва ер ҳайдашнинг юқори сифатли ўтишини таъминлаган районлар ва хўжаликларга ҳар беш кунда бериб борилсин.

Кўчма Қизил байроқлар шу йилнинг 1 ноябридан бошлаб область статистика бошқармасининг ҳисобот маълумотларига ва область қишлоқ хўжалиги, ихтисослаштирилган совхозлар бошқармалари ҳамда область совхозлар трестининг тақдимига мувофиқ берилсин.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ А. А. АНДРЕЕВНИ ЛЕНИН ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Коммунистик партия ва Совет давлати олдидаги хизматлари учун ҳамда туғилган кунига етмиш йил тўлганлиги муносабати билан ўртоқ Андрей Андреевич **Андреев Ленин** ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси **А. МИКОЯН.**

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари **М. ГЕОРГАДЗЕ.**

Москва, Кремль.
1965 йил 29 октябрь.

ВЦСПС баёноти

Бутуниттифоқ Касаба Союзлари Марказий Совети реакцион кучлар томонидан репрессия қилинаётган Индонезия демократик ташкилотларини ҳимоя қилиб, баёнот эълон қилди.

Пролетар интернационализми принципларига содиқ бўлган Совет Иттифоқи касаба союзлари, дейилади баёнотда, Индонезия касаба союзлари ва меҳнаткашларига нисбатан ҳамиша қардошларча бирдамлик кўрсатиб келди.

Баёнотда айтиладики, Индонезия президенти ва ҳукуматининг миллатнинг ажралиб кетиши ва сиёсий бесаранжомликка олиб келувчи тартибсизликларга йўл қўймаслик тўғрисидаги чақириғига қарамай, Индонезияда сўнгги вақтгача прогрессив ташкилотларга қарши ялпи репрессиялар, коммунистик ва касаба союз ташкилотлари активистлари ва аъзоларини қамоққа олишлар давом этмоқда.

Баёнотда Совет Иттифоқи касаба союзлари, ишчи ва хизматчилари бундан ташвишланаётганлиги ва ғазабланаётганлиги билдирилади ва индонез халқи ички қийинчиликларни демократик йўл билан бартараф қилади ҳамда революция ғалабаларини реакция ва халқаро империализм ҳамласидан сақлаб қола олади, деб ишонч билдирилади. (ТАСС).

ЧИЛИ ПАРЛАМЕНТ АЪЗОЛАРИ ЎЗБЕКИСТОНГА КЕЛДИЛАР

Расмий визит билан мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Чили Миллат Конгресси делегацияси 29 октябрга ўтар кечаси Тошкентга келди. Ўзбекистонликлар делегацияни «Хуш келибсиз азиз чililик меҳмонлар!» деган табриклар билан кутиб олишди. Депутатлар палатасининг раиси Эухенио Бальестерос делегацияга бошчилик қилмоқда. Чилининг Совет Иттифоқидаги элчиси Максимо Пачеко Гомес Чили парламент аъзолари билан биргаликда Тошкентга келди. СССР Олий Советининг депутати И. П. Скулков мамлакат бўйлаб сафарида делегацияга ҳамроҳлик қилмоқда.

Кундузи чилилик меҳмонлар Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг раиси Е. С. Насриддинова ҳузурида бўлдилар. (ЎзТАГ).

Чорва қишловини намунали ўтказайлик

БУЛАР ҚИШЛОВГА ШАЙ

Бўстонлиқнинг ўзига хос гўзаллиги, ҳусни-жамоли бор. Чирчиқ шаҳридан чиқишингиз билан кенг водига шўнғиб кетасиз. Табиат манзараларини кўриб завқланасиз. Бирдан кўнгил равшан тортади. Диллар қувончларга тўлади. Ҳаммадан ҳам шу ерда яшаб, шу ерда ишлаётган кишиларнинг меҳнат самараларини кўрганда қувончга-қувонч қўшилиб кетади.

Паргоздан Хўжакентга кетадиган катта йўл ёқасида яқинда янги бир бино пайдо бўлди. Унинг ёнида катта бино кўкка бўй чўзиб турибди. Бу Карл Маркс номли колхознинг янги типдаги қурилган сигирхонаси. Бинода 200 бош сигир боқилади. Бу ерга 32 сигирни бир вақтда соғадиган арча станоги ҳам ўрнатилган. Сигирхона ёнида сут соғувчилар учун учта уй қурилган. Ҳозир пичан майдалайдиган машинани ўрнатиш учун тайёрлик кўриляпти.

Колхознинг Сажжарис участкасида ҳам иш қизғин. Колхозчилар бу қурилишни «қўй комбинати» деб атайдилар. Уч гектар майдонни эгаллаган бу иншоот битганда икки минг бош қўй сиғади. Комбинатда касал қўйларни ажратиб боқадиган махсус қўралар, қўйлар чўмилтириладиган ванна, сунъий қочириш хоналари бўлади. Бу комбинат сунъий қочиришни яхши йўлга қўйиш, қўйнинг зотини яхшилаш, соғлом қилиб ўстириш, жун, гўшт маҳсулотини кўпайтириш мақсадида қурилмоқда.

Хўжаликда қорамолчиликни ҳам, қўйчиликни ҳам кенг ривожлантиришга, чорва маҳсулотини кўпайтиришга катта эътибор берилаётгани айниқса қувончлидир. Март Пленуми қарорларидан руҳланиб, ижодий меҳнат қилаётган колхоз чорвадорлари қорамоллар ва қўйлар зотини яхшилаш, сонини кўпайтириш учун янги-янги тадбирларни изчиллик билан амалга ошириб бу соҳада яхши натижаларга эришмоқдалар.

Бу йил чорвадорлар план бўйича 15 тонна ингичка толали юқори сифатли жун етиштиришлари керак эди. Бу вазифа ошириб бажарилди. Давлатга 16 тонна жун сотилди. Ҳар бир қўйдан 3 килограммдан жун қирқиб олинди. 120 тонна гўшт етказиш плани ҳам барвақт бажарилди. Ҳозиргача 210 тонна сут тайёрланди. Сут-товар ферма ходимлари йил охиригача 250 тонна сут етказиб бериш учун курашмоқдалар.

Бу ердаги сигирлар асосан жайдари, кам маҳсул эди. Шунинг учун колхоз правлениеси 2—3 йил ичида сигирлар зотини яхшилаш, ҳар бири 2000 килограммдан ошириб сут берадиган сигирларни кўпайтириш чораларини кўрди. Мана шу мақсадда бу йил колхоз 150 бош зотли бузоқ сотиб олди. Жайдари сигирларни кўп сут берадиган қилиш, зотини яхшилаш учун сунъий қочириш усули тўла амалга оширилмоқда.

Бир дона қўй бир йилда колхозга энг камида 40 сўм фойда келтириши мумкин. Мана шундай ҳисоб-китоб билан иш олиб бораётган чорвадорлар ўз имкониятларини ҳисобга олиб ингичка толали жун берадиган меринос зотли қўйлар сонини 10 минг бошга етказиш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар. Колхозда олти минг бош меринос қўйи бор эди. Яқинда минг бош шу зотли қўйдан сотиб олиниб, қўйлар сони 7 минг бошга етказилди.

— Колхозимизда асосан сабзавот ва чорва маҳсулотлари етиштирилади, — дейди колхоз раиси ўртоқ Абдуғани Абдусамадов, — сабзавотчиларимиз бу йил катта ғалабага эришдилар. План бўйича 3900 ўрнига 5900 тонна сабзавот маҳсулоти етиштирилди. Ўртоқ Усмон Умаров бошлиқ участка сабзавоткорлари 2200 ўрнига 3000 тонна, ўртоқ Усмон Туробов бошлиқ участкада 1700 ўрнига 2400 тонна сабзавот етиштирилди. Шонли партиямизнинг XXIII съезди шарафига бошланган мусобақага қўшилган чорвадорларимиз ҳам қишга намунали тайёрлик кўрмоқдалар.

Дарҳақиқат, колхоз чорвадорлари март Пленуми қарорлари амалга оширилиши, сут, гўшт маҳсулотларининг давлат харид нархлари кўпайтирилганлиги муносабати билан катта фойда кўрдилар. Масалан, қорамоллар келтирадиган маҳсулотлардан ўтган йилдагига нисбатан 18076 сўм, қўйдан 11054 сўм, чўчқа гўштидан 9152 сўм қўшимча даромад олдилар. Чорвачилик фойда келтирадиган соҳага айланди. Шунинг учун ҳам улар партия ва ҳукуматимизнинг колхозчиларга қилаётган бундай катта ғамхўрликларидан беҳад миннатдор бўлган ҳолда ишламоқдалар.

Колхозда чорва қишлови учун ўнта қўра бор. Ҳозиргача улардан 7 таси, чўпонлар турадиган 20 та уйнинг ҳаммаси тўла ремонтдан чиқарилди.

Колхоз чорвадорлари ем-хашак тайёрлаш ва тайёрланган ем-хашакни қўралар ёнига келтириб қўйиш чораларини кўрдилар.

Колхозда 350 гектар ерда беда бор. Шундан 70 гектари сувли ерларга жойлашган. Мана шу ерларнинг ҳар гектаридан тўрт ўримда 65—70 центнергача пичан тайёрланди. 80 гектар ерга экилган маккажўхоридан 1700 тонна силос бостирилди. Яйловлардан кўпгина миқдорда пичан тайёрланди. Кечки маккажўхорини силос қилиш давом этаяпти.

Хўжаликда 1966 йилда давлатга чорва маҳсулотларини барвақт сотабошлаш тадбирлари ҳам кўрилмоқда. Шу мақсадда ҳозир юз бош қорамол, 50 бош чўчқа 1966 йилнинг биринчи кварталида гўштга топшириш учун бўрдоқига боқилмоқда.

— Бу йил биз гўштга топшириладиган қорамолларни Кўксув яйловида боққан эдик. Бу ерда моллар бир кеча-кундузда 600—700 граммгача семирди. Шунинг учун 1966 йилда ҳам биз мана шу яйловда қорамолларни бўрдоқига боқишни давом эттирамиз. Чунки бу ерда етиштириладиган гўштнинг тоннархи жуда арзон бўлади. Моллар бечиқим семираверади, — дейди колхоз раиси.

Оржоникидзе районидаги Карл Маркс номли колхоз чорвадорлари КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларидан руҳланиб қўйлар, қорамоллар сонини ошириш, зотини яхшилаш, чорва қишловини намунали ўтказиш, чорвачиликни рентабел тармоққа айлантириш учун ана шундай тадбирларни амалга оширмоқдалар.

Б. ХАЛИЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

ПАРТИЯ—ТАБАРРУК НОМ

Рекомендация берувчилар рекомендация қилинган кишиларнинг сиёсий ишчанлик ва аҳлоқий сифатларига берилган характеристиканинг объективлиги учун партия ташкилотлари олдида жавобгардирлар. (КПСС Уставидан).

Район партия комитетига ариза тушди. Аризани «Главташкентстрой»га қарашли 3-автобаза шофери, коммунист Ильвир Зокирович Махмутовнинг турмуш йўлдоши ёзган эди. «Менинг эрим мутассил ичадиган бўлиб қолди.— ёзади Таня.— Ичиб келиб тинчгина юрса майли эди-я, лекин унинг мастликда қиладиган жанжаллари, гоҳо эса тутиб олиб уриши жонимдан ўтиб кетди. Оқибатда юрак ўйноғи касалига мубтало бўлдим...»

Тўғрисини айтганда хат мени ташвишга солиб қўйди. Айниқса Махмутовнинг коммунист эканлиги мени ажаблантирди. Унинг ижтимоий чиқиши, қачондан бери партия сафида эканлиги билан қизиқдим.

.., Ильвир Махмутов автобазанинг энг яхши ҳайдовчиси сифатида тавсия этилиб, 1964 йили партия аъзолигига кандидатликка қабул қилинибди. Роппа-роса бир йил деганда партиянинг ҳақиқий аъзолигига ҳам ўтибди. Махмутов партияга кирар экан, ўз аризасида жуда баландпарвоз ваъдалар берган. Бошланғич партия ташкилотининг, рекомендация берган коммунистларнинг ишончини шараф билан оқлайман, деган. Унга рекомендация берган автобаза директори Каменецкий, бошланғич партия ташкилотининг собиқ секретари Завьялов, автобаза бухгалтери Куликова ўртоқлар Махмутовни кўкларга кўтариб мақтаганлар-ку. Лекин унинг оилавий ҳаёти, жамоатчилик ўртасида ўзини қандай тутиши билан мутлақо қизиқмаганлар. Бу билан мазкур ўртоқлар партия сафига фавқулодда кишиларнинг кириб қолишига йўл очиб берганлар, партиянинг ленинча Уставига хилоф иш қилганлар. Ахир, Уставда партия сафига кирувчи кишиларнинг ишлаб чиқаришда, ижтимоий ҳаётда илғор бўлишлари кераклиги талаб қилинади-ку.

3-автобаза партия ташкилоти Махмутовни яхши текширмасдан

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

партия сафига қабул қилиш билан бошланғич партия ташкилоти обрўсини ҳам тушириб юборган. Партия сафига кишиларни якка-якка тартибда, яхши текшириб қабул қилишдек ленинча нормани бузган.

Шуни айтиб ўтиш керакки, рекомендация — бу расмиятчилик учун ёзиладиган шунчаки қоғоз эмас, балки бизнинг улуғ партиямиз сафига аъзо бўлиб кираётган ҳар бир совет гражданининг меҳнат ва ахлоқига бериладиган характеристикадир. Рекомендация берувчи коммунист ўзи тавсия этаётган кишини ҳар томонлама билиши, унинг яхши томонлари ва камчиликларини сезиши керак. Шунинг учун ҳам партиямиз Уставида рекомендация берувчи киши тавсия этилаётган кишини камида бир йил бирга ишлаб, меҳнат жараёнида таниши керак, дейилган. Рекомендацияда партия аъзолигига кираётган кишининг меҳнатга бўлган муносабати, жамоатчилик ҳаётидаги иштироки, идеологик жиҳатдан тайёргарлиги ва ахлоқи ҳақида қисқа, лекин конкрет ёзилган бўлиши керак. Шунингдек, партияга кирувчи кишининг ўз устида қандай ишлаётганлиги, ўз сиёсий, умумий, меҳнат малакасини ошириш учун қандай курашаётганлиги кўрсатилади. Бунда умумий гаплар билан эмас, балки конкрет фактлар билан исботлаш лозим.

Бутун совет халқи коммунистик ахлоқ нормаларини эгаллаётган ва барча меҳнаткашларни ана шу руҳда тарбиялаётган бир вақтда партия аъзолигига ариза берган ҳар бир кишининг ахлоқига алоҳида талаблар қўйилади. Бунда партия сафига ўтаётган киши ўз оиласига, болалар тарбиясига, ўртоқларига, қўшниларига қандай муносабатда бўлаётганлиги, жамоатчилик ўртасида ўзини қандай тутиши ҳақидаги маълумотларга эътибор бериш талаб этилади. Шунинг учун ҳам партиямиз Уставида партия сафига кираётган ҳар бир киши фақатгина Устав ва Программани эътироф этиб қолмай, балки коммунистик жамият қуриш ишида актив иштирок этиши, ижтимоий ҳаётда фаол қатнашиши шарт қилиб қўйилган.

Коммунизм қурилиши кенг авж олдирилган ҳозирги пайтда, бошланғич партия ташкилотларининг роли ҳар қачонгидан ҳам ошиб кетди. Бинобарин, коммунистларга қўйиладиган талаб ҳам анча юксакдир. Партия сафига кираётган ҳар бир совет граждани ўзи янги жамият кишисига хос хислатларга эга бўлибгина қолмай, атрофидаги барча кишиларни ҳам коммунистик руҳда тарбиялаш ишида актив қатнашиши лозим.

КПСС Марказий Комитетининг Харьков области партия комитети йўл қўйган камчиликлари ҳақидаги қарори бизнинг бошланғич партия ташкилотларимиз учун яхшигина мактаб бўлмоғи керак. Чунки унда партия ташкилотларининг ҳозирги давр талабларига жавоб бермаётганлигининг сабаблари очиб ташланган. Ҳар бир бошланғич партия ташкилоти бу қарорларни пухта ўрганиши ва ўз фаолиятида хатоларга йўл қўймаслик чораларини белгилашлари шарт.

Ленин район партия комитети коммунистлар сафларини ўстиришга нотўғри муносабатда бўлаётган 3-автобаза бошланғич партия ташкилотига Махмутовнинг ишини коммунистлар ўртасида муҳокама қилишни топширди ва партия ташкилоти раҳбарларини тартибга чақириш билан бирга бошқа бошланғич партия ташкилотларининг бу каби хатоларга йўл қўймаслик чораларини ҳам кўрди. Партия сафларини ўстиришда фақат сон кетидан қувиб партияга кирувчи кишиларнинг ҳар томонлама ўрганилмаслиги партия ташкилотларининг жанговарлигини сусайтириб юборади. Партия сафларига кириш учун рекомендация бераётган ўртоқлар талабчанликни ҳар қачонгидан ҳам оширишлари талаб этилади.

Д. КОЗЛОВ.

ОР-НОМУС ҲАҚИДА

Ор-номус инсоннинг энг юксак ахлоқий фазилатларидан бирилир. Масалан, ўз ўғлини узоқ бир сафарга жўнатаётган ота: «Ўғлим, бу сафардан омон бориб соғ келинг, борган еринингизда одобли бўлинг, бизнинг шаънимизга доғ тушадиган иш қилманг, эл-юрт, ватан ор-номуси учун курашинг» деб насиҳат қилади.

Кўп ҳолларда, кишилар ўз ҳалол меҳнати туфайли мартабага эришган кишини: «Бахтли экан, ҳа, ўзиям жуда олижаноб йигит, бу мартаба, шон-шараф унинг ҳалол меҳнатининг натижасидир» — деб мақташади.

Агар корхонада ишчилардан бири жиноят қилиб қолса, бригада аъзолари ундан: «Сен бу ҳатти-ҳаракатинг билан бутун бригадамиз номига доғ туширдинг, коммунистик меҳнат бригада аъзоси деган шарафли номга лойиқ иш қилмадинг, шу билан ўз инсоний қадр-қимматингни ҳам оёқости қилдинг» — деб жуда қаттиқ ранжийдилар.

Кўраяпсизки, кишининг хатти-ҳаракатига берилаётган бу баҳо турли хил кўринишларда акс этаяпти: бир ўринда ор-номус, шаън; иккинчи ўринда қадр-киммат; учинчи ўринда шон-шараф, шуҳрат ва ҳоказо.

Ҳақиқатан ҳам бу тушунчалар бир-бирига жуда яқин. Бу категория бир қанча синоним маънодаги сўзга эга бўлганлиги учун, биз уни асосан ор-номус деган сўз орқали ифодаласак, уларнинг англатган маъносини асосан берган бўламиз.

Хўш, ор-номуснинг ўзи нима?

Кишининг, маълум бир ижтимоий группа ёки синфнинг вакили эканлигини англай олиши унинг шаъни, қадр-қиммати ҳисобланади. Инсоннинг ўзи ёки бошқа кишилар томонидан унинг шаънига маълум ҳатти-ҳаракатга берилган баҳо эса, унинг ор-номусидир.

Бу ахлоқий тушунчалар, дин тарғиб қилганидек, кишига худо томонидан азалдан берилган, ўзгармас бир фазилат эмас, балки маълум социал группа ёки синфнинг ахлоқий-практик фаолиятида шаклланиб, тарихан таркиб топган ахлоқ категориясидир.

Ор-номус, категория сифатида кишилик жамиятининг пайдо бўлиши ва кишиларнинг юриш-туриш ахлоқий норма ва қоидаларини ифодаловчи этик таълимот юзага келиши билан шаклланиб етишган ва, шубҳасиз, ўша давр ижтимоий тузум тараққиёт даражаси томонидан белгиланган.

Атоқли марксист Пол Лафарг ўзининг «Карл Маркснинг иқтисодий детирминизми» номли асарида кўрсатишича, ибтидоий давр кишисининг барча ахлоқий фазилатлари, шу жумладан ор-номус ва шон-шарафи ҳам унинг ўз қабиласига бўлган самимий содиқлиги, қабилалар ўртасида бўлган жангларда кўрсатган мард ва қаҳрамонлик ҳаракатлари орқали белгиланган. Уруғ, қабила ёки унинг аъзоларидан бирига қилинган ҳақоратга-ҳақорат, жонга-жон, қонга-қон олиш қасоси ўша давр кишилари учун чинакам ор-номус ҳисобланган. Душманлар билан бўлган жангларда мардлик, қаҳрамонлик кўрсатиш кишининг шон-шуҳратини оширган.

Лекин, хусусий мулк пайдо бўлиб, жамиятнинг эзувчи ва эзилувчи синфларга бўлиниши билан кишининг ор-номуси фақатгина шахс эга бўлган мол-дунё, мулк ҳажмига қараб белгиланадиган бўлди. Шунинг учун ҳам қулдорлик жамиятида қуллар, феодализм жамиятида крепостной деҳқонлар жамиятнинг тенг ҳуқуқли аъзоси ҳисобланмаган. Чунки, улар ҳаддан ташқари қашшоқ эдилар, улар ишлаб чиқариш воситасидан маҳрум эдилар. Шунга кўра уларнинг кишилик шаъни, инсоний қадр-қиммати қулдор ва феодаллар томонидан ҳар бир қадамда ҳақорат ва оёқ ости қилинар эди: уларни сотиш ва сотиб олиш, ҳар қандай азоблар билан қийнаш мумкин эди.

Киши қадр-қиммати ва шон-шуҳратининг бунчалик оёқ ости қилинишлиги, айниқса империализм даврида ўзининг энг юқори чўққисига чиқди. Айниқса, ҳозирги даврда Америка империалистларининг негритян американликларга бўлган ифлос муносабатлари, уларнинг инсоний шаъни ва қадр-қимматини оёқ ости қилишлари бутун дунё прогрессив инсониятнинг ғазабини қўзғотмоқда.

КОММУНИЗМ КИШИСИНИ ТАРБИЯЛАЙМИЗ

Социалистик жамият кишининг қадр-қиммати ва ор-номусини объектив баҳолабгина қолмай, балки унинг ўз ор-номуси ва шаън-шуҳрати қобилиятини ривожлантиришлиги учун зарур бўлган социал манбаъларни ҳам вужудга келтирди.

Социалистик жамият аъзоси, дунёда энг одил жамият ҳисобланувчи коммунизм қуриш ишида актив қатнашиб, бу улуғ курашда ўзининг аҳамияти, тутган ўрни ва бажараётган ролини яхши англайди. Бу эса совет кишиси шахсий ор-номус ва шаън-шуҳратининг мазмунини ташкил қилади.

Социализм шароитида тарихда биринчи бўлиб, кишининг ор-номуси ва шон-шуҳрати унинг келиб чиқиши, қайси табақага мансублиги ёки унинг бойлиги, капиталига қараб эмас, балки унинг жамиятга келтирган фойдаси, умумхалқ манфаати йўлида кўрсатган буюк хизматларига қараб белгиланадиган бўлди.

Социализм даврида ҳалол меҳнат қилиб, юқори кўрсаткичларга эришган ҳар бир совет кишиси — унинг ким бўлишидан қатъий назар, албатта иззат-ҳурматга сазовор бўлади.

Мамлакатимизда ўзининг ҳалол меҳнати билан халқимизнинг ҳурматига сазовор бўлган Валентин Тюпко, Турсуной Охунова, Искандар Юсупов каби моҳир пахта усталарини, Валентина Гаганова, А. Улесов, Татьяна Кардаш каби чевар ҳунар эгаларининг номларини ким билмайди дейсиз? Уларни шундай шон-шуҳратга муяссар қилган нима? Албатта, уларнинг ҳалол меҳнатидир.

Атоқли ўзбек шоири ва драматурги Уйғун:

«Совет кишисимиз—шудир бахтимиз,
Шу бахтдан улуғроқ бахт йўқ жаҳонда,
Бахт — халққа садоқат, хизмат ва севги
Бахт — ҳалол меҳнатда, зафарда шунда»,

деб бечиз айтмаган.

Бизнинг мамлакатимизда ҳар бир кишининг ёшлигидан бошлаб бепул ўқиши, тарбияланиши, ҳунар ўрганиши, ўзининг қобилияти ва истеъдодига яраша касб танлаши учун барча имкониятлар мавжуд. Шу билан бирга ақлий меҳнат кишилари ҳам, жисмоний меҳнат аҳллари ҳам юксак ҳурматга сазовор.

Коллектив кишиларни ягона мақсадга жипслаштиради ва уни амалга оширишни кўзда тутган умумхалқ вазифаларини ўз вақтида бажаришга сафарбар қилади. Масалан, кишилар биргаликда ишлаётиб, ўз ташкилоти, корхона ва муассасаси, ўз колхозини илғорлар даражасига кўтариш учун жамият томонидан мавжуд коллектив олдига қўйилган барча вазифаларни ўз вақтида ортиғи билан бажаришга ҳаракат қиладилар. Бу томондан қараганда, барча ташкилотлар ва муассасалар ўртасида жуда кенг тарқалган илғор коммунистик бригада номини олиш учун бўлган умумхалқ ҳаракати мамлакатимизда коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтиришда жуда катта амалий аҳамиятга эгадир.

Ҳозирги кунда ана шу шарафли номни олиш учун республикамиз бўйича 650 мингдан ортиқ бригада, шу жумладан Тошкент области бўйича 230 мингга яқин киши кураш олиб бормоқда.

Масалан, Оҳангарондаги 9-шахта 4-участкасида М. Кишниев раҳбарлик қилаётган коммунистик меҳнат бригадасини олиб кўрайлик. 15 киши 6 соат ичида 142 тонна кўмир қазиб чиқариши керак.

Бу бригаданинг бир кунлик плани, ҳазил гап эмас. Бригада аъзолари буни бажарибгина қолмай, балки ортиғи билан адо этмоқдалар. Бригада илғор методлар асосида, бор имкониятлардан фойдаланиб, 7,5 ойлик планни 26 июлдаёқ бажариб қўйди. В. Соболев, Б. Жалилов, М. Полвонов каби азаматлар бригадада энг олдинги сафда бормоқдалар. Бригада аъзолари ўзларининг шахсий ҳаётини ҳам коммунистчасига ўтказмоқдалар.

Бунга ўхшаш мисолларни ҳар бир завод, фабрикада, колхоз, совхозда ва бошқа корхоналар ҳаётидан юзлаб келтириш мумкин. Аммо, бу шарафли номга эга бўлиш мусобақанинг тамом бўлишлиги деган гап эмас, балки коллектив ор-номуси унинг аъзолари олдида ҳаммавақт ҳам энг янги, юксак талаблар қўйди, эришилган муваффақиятларни янада мустаҳкамлаш учун уларни янгидан-янги зафарларга ундайди.

Аммо, жамиятимизда қалбаки шон-шараф орқасидан қувувчи унсурлар ҳам учраб туради. Бундай кишилар ўзларининг очкўзлик мақсадини амалга оширишлик учун порахўрлик, давлат мулкига хиёнат қилиш, олибсотарлик каби совет кишиларига ёт бўлган жуда ярамас ишлар билан шуғулланадилар. Улар ўз ҳаётининг асосий мазмунини қайси йўл билан бўлмасин бойлик орттириш, мол-дунё тўплаш асосида ўз оиласи учун комфорт шароит яратишдан иборат деб биладилар. Шу йўл билан бахт-саодат ўрнатиб, шон-шуҳрат орттирмоқчи бўладилар.

Айрим ҳолларда раҳбар органларга, завод, фабрика, колхоз ва совхозларга бошчилик қилаётган баъзи бир ходимларимиз турли хил қалбаки йўллар билан (кўзбўямачилик, мансабпарастлик, лаганбардорлик ва ҳоказо) ўзларига обрў, шон-шуҳрат қозонишга ҳаракат қиладилар.

Қаҳрамон совет ёшлари асосан партия ва ҳукуматимизнинг доно раҳбарлигида мамлакатимизда коммунизм қуриш ишида жуда актив қатнашмоқдалар, ўзларининг ҳалол фидокорона меҳнатлари туфайли халқимизнинг ҳурматига сазовор бўлмоқдалар.

Аммо, ёшларимиз ичида шундай «типлар» борки, бу унсурлар ишламасдан «кайфи-сафо» суриш, ҳаддан ташқари «стил» кийиниш, арзимаган нарсалар учун жанжал кўтариб, соф виждонли йигит-қизларни ҳақоратлаш, хотин-қизлар ор-номусига тегиш каби ҳатти-ҳаракатлар асосида ўз группа «ўртоқ»лари ўртасида устунликка эга бўлишни шон-шуҳрат деб биладилар. Албатта, бундай ҳоллар жуда кам учрайди. Аммо, бу коммунистик қурилиш ишимизга маълум даражада зарар келтирмоқда.

Шунинг учун ҳам кишилар онгидаги эски сарқитларга, хусусан юқорида биз кўриб ўтган нотўғри ҳатти-ҳаракатларга қарши курашиш — шу куннинг муҳим вазифасидир. Бу ишда, айниқса идеологик фронт ходимлари мавжуд бўлган пропаганда воситаларидан жуда кенг ва унумли фойдаланишлари керак. Совет кишисига ёт бўлган юқоридаги каби хатти-ҳаракатлар билан шуғулланувчи шахсларни бундан кейин ҳам фош қилиш, агар зарурияти бўлса жиноий жавобгарликка тортиш зарур.

Совет Социалистик Республикалар Иттифоқининг граждани бўлишдек буюк шон-шуҳрати совет кишисининг ҳар қандай қийинчиликларга чидашлигини, ўз ватанининг равнақи учун бўлган курашда мард, ботир бўлишлигини таъмин қилади ва унда олижаноб қаҳрамонлик хусусиятини туғдиради.

Коммунистик ахлоқ кишидан ҳар қандай шароитда ҳам Ватан шон-шуҳратини баланд тутишликни талаб қилади. Бинобарин, ор-номус ва шон-шуҳрат совет кишиларининг ахлоқий софлик ва олижаноблик фазилатларининг маълум бир кўринишдаги намоён бўлишлигидир.

И. ЖУМАБОЕВ,
фалсафа фанлари кандидати.

Чирчиқ электрохимия комбинати 25 ёшда

ЎҒИТ ХАЗИНАСИ

Республикамиз пахтакорлари комбинатни ана шундай деб атайдилар. Бу жуда тўғри ном. Корхонада ишлаб чиқарилаётган турли хил минерал ўғитларни деҳқонларимиз доим интизор бўлиб кутишади. Чунки ўғит қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштиришда катта роль ўйнаяпти. Деҳқонлар меҳнатига барака киритяпти, ҳосилнинг тез ва мўл етилишига, арзон бўлишига ёрдам беряпти.

Республикамиз пахтачилигининг ривожланиши кўп жиҳатдан шу химиклар меҳнатига ҳам боғлиқ. Ўғит қанча кўп бўлса, ҳосил шунча мўл бўлади. Буни яхши тушунган комбинат ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари пахтакорларга мумкин қадар кўпроқ, арзон ва сифатли маданий ўғитлар етказиб беришга ҳаракат қилмоқдалар. Улар 25 йилдан буён ана шундай олий мақсад йўлида меҳнат қилишяпти. Шу чорак аср давомида комбинат дарвозасидан пахтакор совхоз ва колхозларга томон йўл олган ўғитларнинг миқдори неча минглаб эшелонларга юк бўлади. Бу ўғит мамлакатимизнинг пахта мустақиллигини таъминлашга кўмаклашди.

... 1932 йилнинг иккинчи квартали. Худди шу вақтда комбинат пойдеворига дастлабки кубометр бетон ётқизилди. Руслар ва ўзбеклар, украинлар ва қозоқлар, мамлакатимиздаги деярлик барча миллатларнинг вакиллари қўлни қўлга бериб ҳамкорликда ишга киришдилар. Партия ва ҳукумат чақириғига жавобан мамлакатимизнинг турли бурчакларидан мутахассислар, қалби ўт ёшлар, комсомоллар келишабошлади бу ерга.

Қурилишда социалистик мусобақа кенг авж олди. Туну-кун ҳаёт қайнади. Химия комбинати фақат совет лойиҳалари ва мамлакатимизда тайёрланган агрегатлар билан ускуналанган биринчи азот саноати корхонаси бўлди. Ленинград, Москва, Киев, Ростов, Минск, Свердловск ва бошқа шаҳарлардаги 150 дан ортиқ корхона комбинат қурилишига аппарат ва механизмлар етказиб берди...

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 23 йиллиги арафасида — 1940 йилнинг 6 ноябрида Чирчиқ химиклари дастлабки маҳсулотни ишлаб чиқардилар. Бу ўғит ортилган биринчи вагонлар андижонлик пахтакорлар учун жўнатилди. Ана шундан бери минерал ўғит эшелонлари Ўзбекистон ва бошқа пахтакор республикалар далаларига тинимсиз қатнамоқда.

Комбинат коллективи маҳсулот ишлаб чиқаришни йилдан-йилга тез суръатлар билан кўпайтираборди. 1943 йилда 1942 йилдагига қараганда бир ярим баравар кўп ўғит тайёрланди. Ана шу фидокорона меҳнат учун корхона 1943 йилда Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди.

Улуғ Ватан урушидан кейин корхона ишлаб чиқариши ҳартомонлама юксалаборди. Минерал ўғитлар тайёрлаш кескин кўпайди. Ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштириш, янги технологияни жорий қилиш, янги сифатли ўғитлар ишлаб чиқаришни ўзлаштириш юзасидан жуда катта ишлар амалга оширилди. Фақатгина сўнгги беш йил ичида маҳсулот тайёрлаш 70 процентдан зиёдроқ ортди. Қатор мураккаб ўғитлар ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Энг қимматбаҳо ўғит — карбамит берадиган йирик цех фойдаланишга топширилди.

Комбинатни газ асосида ишлашга ўтказиш маҳсулот тайёрлашни кўпайтириш, сифатини яхшилаш ва таннархини камайтиришга жуда қўл келди. Ҳар йили кўплаб давлат маблағини тежаб қолиш имкони туғилди. Ишлаб чиқариш маданияти кескин ошди. Ишчиларнинг меҳнат шароити тубдан яхшиланди. Бу коллектив иш кўрсаткичларининг янада юксалишига олиб келди.

Корхона коммунистик меҳнат коллективларининг ажойиб ишлари, шуҳрати бутун республикамизга тарқалган. Унга яқин цех, 50 дан ортиқ бригада, 40 дан ортиқ смена, юзлаб химиклар, лаборатория ва бўлим ходимлари келажак разведкачилари деган юксак номга доғ туширмай меҳнат қилмоқдалар. Биринчи бўлиб коммунистик меҳнат коллективи деган номни олган контроль ва ўлчов асбоблари цехи ишчилари ҳамда мутахассислари комбинатда техника прогрессига салмоқли ҳисса қўшишмоқда. Улар иш жараёнларини автоматлаштириш юзасидан ҳар йили юзлаб тадбирларни амалга оширишяпти. Газни конверсиялаш цехи коллективи ҳали ёш. Лекин унинг шуҳрати бутун мамлакатга ёйилган. Бу ердан Иттифоқда энг арзон конверсияланган газ олинмоқда.

Коллектив орасидан техника прогресси жонкуярларининг катта бир группаси етишиб чиқди. Улар ўзларининг ижодий изланишлари билан технология процессларини такомиллаштириш, асбоб-ускуналар унумдорлигини оширишга ҳисса қўшдилар. Ўтган йигирма беш йил давомида бундай тиниб-тинчимаслар иштирокида 26,5 мингга яқин новаторлик таклифлари ишлаб чиқаришга жорий қилинди. Бунинг эвазига корхона 11 миллион 400 минг сўмлик иқтисодий фойда олди. Новаторлар орасида ишлаб чиқариш командирлари қатори оддий ишчилар ҳам бор. Ғ. Вургафт, Л. Калман, Н. Монзара, Е. Калинин, Е. Соколовский, М. Говоров, Б. Рябов ва бошқалар актив новаторлар ҳисобланади. Улар миллионлаб киловатт-соат электр қуввати, юз минг кубометрлаб саноат буғи, миллион кубометрлаб табиий газ тежаб қолишган. Ҳозир рационализаторлар ва ихтирочилар сафида 550 киши ижодий изланиш олиб боряпти, 30 та рационализаторлик бригадаси бор. Улар ишлаб чиқаришнинг мавжуд резервларини қидириб топиш йўлида тиним билишмаяпти.

КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг қарорлари химиклар томонидан жуда зўр қониқиш билан кутиб олинди. Барча цех ва участкалар саноатни юксалтириш ҳақидаги бу катта ғамхўрликка жавобан минерал ўғит ишлаб чиқаришни янада кўпайтиришга астойдил бел боғлашди. Ваъдасига вафодорлар ялпи маҳсулот тайёрлаш ўн ойлик планини муддатидан бир неча кун илгари адо этдилар. Пахтакор хўжаликларга қўшимча бир неча эшелон минерал ўғит жўнатишди.

Ҳали комбинат коллективи олдида улкан вазифалар турибди. Улар пахтачилигимиз эҳтиёжлари учун минерал ўғит ишлаб чиқаришни янада кўпайтиришлари, унинг мураккаб ва сифатли хилларини тайёрлашни йўлга қўйишлари, маҳсулот таннархини муттасил камайтира боришлари керак. Шубҳасиз, коллектив бу вазифаларни ҳам муваффақиятли бажаради. Меҳнатда чиниққан, аҳил ва иноқ химиклар коллективи ҳар қандай топшириқни бажаришга шай бўлиб туришибди. Уларга бу шарафли ва олижаноб йўлда катта-катта муваффақиятлар тилаймиз.

Суратда (чапдан): комбинат метанни конверциялаш цехининг бир группа илғор аппаратчиларидан И. Мажидов, А. Хутайдуллаев ва смена бошлиғи Ғ. Додажонов ўртоқларни кўриб турибсиз.

М. Нуриддинов фотоси.

ИЛҒОР ЦЕХ

КПСС Марказий Комитетининг байрамолди Чақириқларидан руҳланган Тошкент шаҳар ижроия комитети ҳузуридаги «Металлобитремонт» комбинати коллективи ажойиб муваффақиятларни қўлга киритмоқда. Бу ерда байрам шарафига бошланган социалистик мусобақа кенг қулоч ёймоқда. Ҳозир 10-цех меҳнатсеварлари мусобақанинг олдинги сафларида бормоқдалар. Улар 10 ойлик топшириқни муддатидан олдин шараф билан адо этдилар.

Эришилган ютуққа слесарлардан П. Пифлакс, И. Билмес, токарь И. Каплунов, пардозловчи Н. Цимерман каби ўртоқлар айниқса катта ҳисса қўшдилар. Кичик коллектив шу кунларда партиямиз XXIII съездини ҳам муносиб кутиб олиш мақсадида ўз зиммасига қўшимча мажбурият олган ҳолда ғайрат қилмоқда. Коллектив йиллик топшириқни 5 декабрдаёқ адо этиш ва қўшимча кўплаб маҳсулотлар ишлаб чиқариш учун курашаяпти.

Ҳ. ҲАКИМОВ.

„Ўзбексельмаш» заводи коллективи КПСС XXIII съезди шарафига бошланган социалистик мусобақада актив иштирок этмоқда. Шу кунларда зўр ғайрат билан ишлаётган машинасозлар маҳсулот ишлаб чиқариш планини ортиғи билан бажармоқдалар. Пахта подборшчиклари тайёрлаш топшириғи ҳам ортиғи билан адо этилди. Суратда: колхоз ва совхозларга жўнатиш учун тайёрлаб қўйилган подборшчиклар.

В. Кожевников фотоси,
(ЎзТАГ фотохроникаси).

Оҳангарон байрам вахтасида

ЕТТИ ЙИЛЛИК ПЛАН БАЖАРИЛДИ

«Узбекуголь» комбинатининг кон устини очиш разрези коллективи Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 48 йиллиги арафасида Оҳангарон шаҳрида биринчи бўлиб етти йиллик топшириқларини бажарди.

Етти йил мобайнида корхона механизаторлари забойлардан думпкарларга 41 миллион кубометрдан ортиқ тоғ жинсларини юкладилар. Отвал хўжалиги азаматлари эса шу давр мобайнида 60 миллион 379 минг кубометр тупроқ-шағал қабул қилиб олдилар. Ҳозир корхонада 21 кучли экскаватор ишлаб турибди. Бу рақам 1959 йилги машиналар сонига нисбатан ҳисоблаганда 234 процентни ташкил қилади.

Ҳозир хўжалик ихтиёрида 1959 йилдаги 2 ўрнига 8 та пармалаш станоги, 3 та ўрнига 6 та темир йўл сургич, 2 та ўрнига 3 та кран, 5 та ўрнига 11 та бульдозер ва трактор бор. Буларнинг ҳаммаси разрездаги темир йўллар узунлигини 1959 йилдаги 17.740 метр ўрнига 1965 йилда 37.570 метрга етказиш имконини берди.

Булардан ташқари етти йил ичида 169.067 метр қудуқ пармаланди ва портлатиш материалларининг фойдали коэффициенти 340 процентга оширилди. Йўл ишлари 94,1 процент механизациялаштирилган.

Шуни ҳам зўр қувонч билан қайд қилиш керакки, экскаватор паркининг ишлаб чиқариш унуми ҳам йилдан-йилга ўсиб бормоқда. Агарда битта экскаватор 1959 йили 605,5 минг кубометр тупроқ-шағал қазиган бўлса, ҳозир бу кўрсаткич 967,3 минг кубометрга етган. Бир кубометр тупроқ-шағал қазиб чиқариш таннархи етти йил ичида 47 тийиндан 31 тийинга арзонлашди, ёки 66 процент пасайди.

Етти йил ичида ишчиларнинг иш ҳақи ошди, меҳнат шароити яхшиланди, ишлаб чиқариш маданияти ўсди. Буларнинг ҳаммаси бир ёқадан бош чиқариб ишлаш, коммунистик меҳнат корхонаси номини олиш учун кураш натижасида қўлга киритилди.

Корхона коллективи йил охиригача яна 1.300—1.400 минг кубометр тупроқ шағал қазиш ва ташиш мажбуриятини олди.

А. УБАЙДУЛЛАЕВ,
А. ЦАРЬКОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»
2-БЕТ, 30 ОКТЯБРЬ 1965 ЙИЛ.

Тадбиркорлар

Қаловини топсанг қор ёнади. Бу доно халқимизнинг гапи. Дарҳақиқат ишнинг кўзини билган одам ҳеч вақт панд емайди. Калинин районидаги Фрунзе номли колхоз пахтакорлари кейинги бир неча йилдан бери сурункасига планни бажаролмай келишарди. Хўжалик деҳқонларининг шаънига анчагина аччиқ-чучук гаплар ҳам айтилди. Хўш, нима қилиш керак? Қандай қилинса қолоқликдан чиқилади-ю, илғорлар сафига ўтиб олинади? Бу жумбоқлар колхознинг каттаю-кичик ҳар бир аъзосини ўйлантириб қўйди. Кўплашиб қолоқликдан чиқишнинг йўлларини излай бошлашди. Илғор пахтакорларнинг кўпйиллик тажрибаси ўрганилди, фан янгиликлари билан танишилди. Кейин колхоздагилар «Бизнинг энг асосий камчилигимиз деҳқончилик маданиятини юксалтиришга етарли эътибор бермаётганлигимизда экан» деган фикрга келишди.

Шундан кейин деҳқончилик маданиятини сезиларли даражада юксалтириш, одамлар тўғрисида ғамхўрлик қилишни бирор кун ҳам унутмаслик, далада қилинадиган ҳар бир ишни кўнгилдагидай бажаришга жиддий эътибор билан қарала бошланди...

Илғорлар сафига томон катта юриш бошланганидан сўнг орадан беш-олти ой ўтар-ўтмас дастлабки қувончли самаралар кўзга яққол ташлана бошлади. Бултур колхоз пахта тайёрлаш планини анча барвақт бажарди, ҳосилдорлик кескин ошди, қолоқлик чекинди!

Етти йилликнинг сўнгги босқичи бошланиши биланоқ ишга янада тадбиркорлик, уддабуронлик билан киришиб кетилди. Маълумки, комплекс механизация — ғалабалар гарови. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти ана шуни назарда тутиб, илгариги ўнта бригада ўрнига ишбилармон механизаторлар бошчилигида 22 та комплекс механизациялашган звено тузди. Меҳнатни ташкил этишнинг энг прогрессив усулида иш олиб борган бу звенолар колхознинг юксалишига қудратли қанот бўлди.

Мана, бу йилги фидокорона меҳнатнинг якуни: 950 гектар майдоннинг ҳар гектаридан ўрта ҳисобда 30 центнердан «оқ олтин» кўтарилди! Бу топшириқдагидан уч центнер ортиқдир. Комплекс механизациялашган звенолар машина терминнинг кўламини кенгайтиришда ҳам катта роль ўйнадилар. «Зангори кема»ларни звено бошлиқларининг ўзлари бошқаришди. Шундай қилиб, ҳозирга қадар машина терими плани 140 процент қилиб бажарилди. Пешқадамлардан Ўлмасой Анорбоева, Жўрабек Арабов сингари ўртоқларнинг ҳар бири машина бункеридан 80 тоннадан ошириб «оқ олтин» тўкди.

Шодиёна байрамгача яна 200 тонна «оқ олтин» сотишга бел боғлаган пахтакорлар шу кеча-кундузда келгуси йил ҳосили учун ҳам катта тараддуд бошлаб юбордилар.

— Ота-боболаримизнинг «Вақт ўтгандан кейин қиличнги тошга чоп» деган мақоли бор. Бу деҳқонга ҳам тааллуқли гап,—дейди колхоз бош агрономи Яҳё Мамадиёров, — келажакда мўлжалдаги ҳосилни оламан деган деҳқон бир кун ҳам вақтни беҳуда ўтказмай, ерини кўнгилдагидек қилиб ҳайдаб қўяди. Бизнинг деҳқонларимиз ҳам ҳозир шундай қилишаяпти.

Агрономинг гапида жон бор. Ҳақиқатан ҳам шу кеча-кундузда колхоз далаларига чиқсангиз кўтаринки руҳ билан қилинаётган меҳнатни кўрасиз. Бир пайкалга қарасангиз «оқ олтин» дурдоналарининг сўнгги мисқоллари битта қўймай йиғиб-териб, олинаяпти, бир пайкалга қарасангиз агрегатлар ерни ўғитлаб кетаяпти, яна бир пайкалга қарасангиз қудратли ҳайдов тракторлари наъра тортиб шудгор қилаяпти.

Дала ишлари конвейер усулида ташкил этилмоқда. Пахтаси батамом териб олинган пайкаллар пешма-пеш ўғитланиб, кетидан шудгорланаяпти. Деҳқонлар ерни обдон тўйдиришга жиддий эътибор беришмоқда. Чунки улар ернинг қадрига етиб, уни тўйдириш билан илғорлар қаторига ўтиб олдилар. Бу муҳим тадбирни бундан буён сира ёддан чиқаришмайди. Ҳозир ҳар гектар ерга 400-500 килограммдан суперфосфат солинмоқда. Энди қиши билан дала бошларига маҳаллий ўғит жамғарилади. Ерга гўнг тушгач маданий ўғитнинг эффекти яна ҳам ошади.

Колхоз далаларини бешта трактор шудгор қилаяпти. Вужудидан ғайрат ўти чақнаб турган абжир механизаторлар Тешабой Тожиев, Хол Соибов, Эминжон Ёқубов, Алихон Алимов ўртоқлар ҳозирги кунлар шудгорлашнинг энг қулай кунлари эканлигини яхши тушунган ҳолда ўз «пўлат от»ларига кечаю-кундуз дам бермаяптилар. Ана шунинг учун ҳам сифатли юмшатилаётган ерлар кун сайин кўпаймоқда. Тракторчилар «Колхозимизнинг барча ерларини 15 ноябрга қадар батамом шудгордан чиқарамиз» деб кўпчиликка ваъда беришди. Улар албатта ўз сўзларининг устидан чиқадилар.

— Жонажон партиямиз Марказий Комитетининг март Пленуми бизнинг юксалишимизга кенг ва равон йўл очиб берди, — дейди колхоз раиси ўртоқ Муҳаммаджон Эргашев, — пахтанинг сортига қараб ҳақ тўлашни кўпайтиришга қарор қилинди. Бу бизнинг даромадимизни анча кўпайтиради. Биз хомчўт қилиб чиқдик. Бу йилги ҳосилимизни юқори сортларга топширганлигимиз эвазига юз минг сўмдан ортиқ қўшимча даромад оларканмиз. Пахтакорларимиз партия ва ҳукуматимизнинг бу оталарча ғамхўрликларига жавобан бундан буён янада зўр ғайрат билан меҳнат қилишга, пахта етиштиришни кўпайтиришга ошиқмоқдалар.

Байрам вахтасида туриб меҳнат қилаётган колхозчиларнинг ҳозирги ғайрат-шижоатлари ана шундан далолат бериб турибди. Ўзбекистон Телеграф Агентлигининг фотомухбири Қўчқор Розиқов яқинда ана шу Фрунзе номли колхоз деҳқонларининг ҳузурида бўлди. Юқорида унинг колхоз далаларидан олиб келган суратларини кўриб турибсиз. Чапдаги суратда шудгордан олдин ерга минерал ўғитлар солинмоқда. Ўнгдаги суратда эса ер шудгор қилинмоқда.

Янги агрегатлар

Каноп фабрикаси коллективи Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 48 йиллигини муносиб совғалар билан кутиб олиш учун бошланган умумхалқ мусобақасида актив иштирок этмоқда. Ҳамма байрамолди меҳнат вахтасида туриб ишлаяпти.

Кўпчилик бригадалар мусобақада қувончли натижаларни қўлга киритмоқда. А. Куренков, В. Гудилина, Г. Тамаракар ўртоқлар раҳбарлик қилаётган коммунистик меҳнат бригадалари ҳар соҳада бошқаларга ўрнак бўлишмоқда. Ойлик планларни муттасил ортиғи билан адо этмоқдалар. Юзлаб чеварлар йиллик нормани ошириб бажаришди. Р. Нелепина, М. Айнуддинова, Н. Бочарева, Н. Иброҳимова, К. Арслонбекова ўртоқлар шулар жумласидандир. Улар шу кунларда улуғ байрам шарафига зиммаларига оширилган мажбурият олиб ишлашяпти.

Фабрика цехларида янги асбоб-ускуналарни ўрнатиш, прогрессив технологияни жорий қилиш юзасидан ҳам қатор тадбирлар амалга оширилмоқда. Яқинда 140 та янги тўқув станоги ишга туширилди. Бу маҳсулот сифатини яхшилаш, иш унумдорлигини оширишга ёрдам бермоқда.

И. РУСТАМОВ.

Аварияси ишлагани учун

Ярим миллион километр!.

Шоферлик ҳунарининг ҳам ўзига яраша гашти ҳам бор ва йўл азоби ҳам бор. Чўлда, саҳрода кетаётганида қуёшнинг ёндириб юборгудек иссиқларига-ю, қаҳратон қишнинг изғирин совуқларига чидаб, айниқса одам зўрға юрагидан айланма тоғ йўлларидан эсон-омон ўтиб, кўзланган манзилга етиб бориш, албатта, осонликча бўлмайди.

Шунинг учун ҳам шоферларнинг бу машаққатлари ҳисобга олиниб, уларни тақдирлаш учун ўтган йили Ўзбекистон Министрлар Совети шоферлик касбида узлуксиз узоқ муддат ҳамда аварияси, кўча қоидаларини, меҳнат интизомини бузмасдан ярим миллиондан ортиқроқ километр йўлни босиб ўтган шоферларга «Аварияси ишлагани учун» значокларини бериш учун махсус қарор қабул қилган эди.

Бу значок уч даражадан иборат Биринчи даражали значок ярим миллион километрдан ортиқроқ аварияси юрган шоферларга Ўзбекистон ССР автомобиль транспорти министрлиги ва Автомобиль транспортчилари Республика Касаба союзининг биргаликда ўтказилган коллегиясида тасдиқланиб, Фахрий ёрлиқ билан бирга қимматбаҳо совғалар қўшиб берилади.

II, III даражали значоклар эса область касаба союзлари ва область автомобиль трестлари тасдиқлагандан сўнг берилади.

Шу йилнинг ўзида Ўзбекистон автомобиль ходимлари кўкрагига 500 га яқин биринчи даражали, мингга яқин II даражали ва 2 мингга яқин III даражали значоклар тақилади.

А. РИХСИЕВ.

Лирик шеърлар

Қиз қўшиқ айтади

Қиз қўшиқ айтади, юраги тўлиб,
Нурафшон туюлар зимзиё кеча.
Қиз қўшиқ айтади юраги тўлиб,
Қийқирар тутолмай ўзин бир неча.

Қиз қўшиқ айтади, юраги тўлиб,
Мен чиқиб кетаман осмон-фалакка.
Қалбимга қайдандир шеърлар
қуйилиб,
Ул осмон-фаланда қўймаслар якка.

Қиз қўшиқ айтади, юраги тўлиб,
Мен арши-аълога бориб етаман.
Шунда кимдир «Дўст» дер суйилиб,
Етти қат Ер ичра кириб кетаман...

* * *

Жоним, бели сиқиқ кўйлагингни
кий,
Қипқизил лола гул батисдан.
Ҳавaслансин баҳор сендайин
қиздан!
Жоним, бели сиқиқ кўйлагингни
кий!.

Кўркинг илинжида юрган
кўзларим,
Хипча қоматингга боқсин,
қувонсин!
Шамдай липилламай порилллаб
ёнсин,
Кўркинг илинжида юрган
кўзларим!
Баъзи таъналардан қўрқма,
жонгинам,
Шаққоқлар вайсаса, майли,
вайсапти,
Чумчуқдан қўрққанлар тариқ
экмапти!
Баъзи таъналардан қўрқма,
жонгинам...

МУҲАММАД Али.

Ўйга чўмаман...

Нега кўзларингни тикиб олисга,
Хаёл дарёсида оқасан, дейсан.
Тилинг қовушмасми ё гапга,
сўзга,
Нега бир нуқтага боқасан, дейсан.
Мен ўйга чўмаман, боқиб олисга,
Кенгликларда сузар фикрим
кемаси.
Мен кийим бичаман шеърга ва
ҳисга,
Бу шеър шу кийимнинг кичик
тугмаси.

Сулаймон РАҲМОНОВ.

Янги касбда

Раис пахтазорга назар ташлаб, хийла жойгача индамай борди. Ниҳоят, бодроқдай очилиб ётган пахталарга боқиб завқи ошдими, шоферга ўгирилиб:

— Собитжон, бугун бошқачасан, кўнглинг ғашми дейман-а. Бирон киши мушугингни саҳарлаб пишт деб қўйдими? — деди.

Машина тор кўчадан асфальт йўлга чиқди. Шофер ричагни босиб, тезлигини оширди. Машина текис йўлда равон юриб кетди. Кейин шофер гап бошлади:

— Ҳеч кимдан хафа эмасман. Аммо, анчадан бери бир гапни айтмоқчи бўлиб юргандим-у...

— Хўш, қани, нима демоқчи эдинг? — раис Х. Акрамов қизиқиб сўради.

— 15 йилдан бери шоферлик қиламан. Кўп раисларнинг машинасини ҳайдадим. Мана, бир йилдан бери сиз билан биргаман. Ярим тунгача ишлайман. Тонг азондан туриб яна машинага ўтираман... Яна, чарчаб қолибди, деб ўйламанг. Иш жонимга теккани ҳам йўқ. Шундай бўлса ҳам касбимни ўзгартирсам дегандим.

— Хўш, қаерда ишламоқчи бўлаяпсан?

— Янги терим машинаси ёқиб қолди. Иложи бўлса менга берсангиз. Даладаям ишлаб кўрайчи бир.

Раис мийиғида кулди. Шофер эса, фикримга нима дейсиз, дегандек, раисга кўз қирини ташлаб қўйди.

— Иложим қанча, колхозда механик-ҳайдовчилар сафи кўпайса фақат хурсанд бўламан-да.

Орадан уч кун ўтди. Собитжон энди ХВС-1,2 машинасини устахонада обкатка қилиш билан банд эди. У ўз кабинц ўзгартирди. Янги касбни ўрганиб олди. Машинасини сифатли ремонтдан чиқариб, биринчилар қатори теримга тушди. Ҳар бир кун ва соатдан унумли фойдаланишга ҳаракат қилди. Тўғри, меҳнатга ихлос қўйган киши ҳеч вақт чарчамайди. Собитжон Абдиев ҳам ана шундай кишилардан. У «зангори кема» капитани бўлгандан кейин янада масъулият билан ишлади. Саксон тонна «оқ олтин» териб беришга аҳд қилган бу йигитнинг ғайрати кундан-кунга ошаверди. Авваллари у юрган йўлини километрлаб ўлчарди. Энди-чи, тамом бошқача: бункердан кунига неча тонна пахта тўкса, шунга қараб қандай ишлаётганлиги кўзга кўринади.

Собит терим бошлангандан бери далада. «Зангори кема»си билан бирга. Машинанинг аниқ ишлашини таъминлаяпти. Қатор ораларида 3—4 марта юриб ариқ бўйида тўхтайди. Машинанинг шпинделларини бир зумда ювиб яна ишга киришиб кетади. Шпинделлар қанчалик тоза бўлгани сари бункерларга пахталар шунчалик кўп тушаберади. Чаноқларда пахтанинг бир чигити ҳам қолиб кетмайди. Механик-ҳайдовчи ҳар куни ўз мўлжалига етмагунча машинадан тушмади.

Ҳа, қисқа вақт ичида Собит Абдиев терган пахтадан қанча-қанча хирмонлар қад кўтарди. У 6-бригаданинг планини бажартириб бўлгач, қўшни бригаданинг ерларига ўтиб ишлади. Кунига нормани ошириб бажарди. Шунинг учун ҳам қисқа вақт ичида унинг терган пахтаси 80 тоннадан ошиб кетди.

— Бу йил, — дейди механик-ҳайдовчи, — колхозимизда машиналар жуда яхши ишлади. Шу сабабли ҳосилнинг 65 проценти дан ортиғи «зангори кема»лар ёрдами билан териб олинди. Машина терими плани 120 процентдан ошиб кетди. Колхозимиз ўтган йилга нисбатан жуда барвақт марраға етди. Лекин ҳали бизда ҳосил бор. Қолган «оқ олтин»ни ҳам тезроқ йиғиштириб оламиз. Келгуси йил мўл ҳосили учун тайёргарлик кўришни кучайтириб юборамиз.

М. ҒОЗИЕВ,
Янгийўл районидаги Навоий номли колхоз.

Тошкентдаги гидрогеология ва инженерлик геологияси илмий-текшириш институтининг регионал инженерлик геологияси лабораторияси ходимлари Қарши чўлини ўзлаштиришга оид геологик карта тузиб чиқдилар. Бу муҳим иш Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги Ғани Мавлонов раҳбарлигида амалга оширилди. Суратда: (чапдан ўнгга) геология-минералогия фанлари кандидатлари С. Қосимов, Э. Қодиров ва илмий ходим Р. Қамбариддиновлар тузиб чиқилган картани кўздан кечиришмоқда.

А. Палехов фотоси.

Пландан ташқари 683 тонна сабзавот

Калинин районидаги «Октябрь» колхозининг аъзолари катта ғалабага эришдилар. План бўйича давлатга 2317 тонна ўрнига ҳозиргача 3 минг тонна сабзавот сотдилар. Бундан ташқари колхозда 125 тонна ўрнига 130 тонна узум ва мева сотилди.

Колхознинг Шоқосим Шорустамов бошлиқ бригада аъзоларининг меҳнат самаралари қувончли бўлди. Улар сабзавот сотиш планини ҳозиргача 111 процент қилиб адо этдилар.

Мажид Ҳошимов бошлиқ звено аъзолари юқори ҳосил етиштиришда энг юқори кўрсаткичга эришдилар. Бу звенода ҳар гектар ердан йиғиб олинган карам ҳосили 38 тоннага тўғри келди. Сабзавотдан юқори ҳосил етиштиришнинг асосий сабаби колхозда ишни март Пленуми қарорлари асосида ташкил этилаётганидир.

Меҳнат зафарларидан руҳланган колхозчилар ҳозир кечки карточкани тезроқ йиғиб олиш, гўшт, сут планларини бажариш, келгуси йил мўл ҳосили учун пухта замин ҳозирлаш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар.

Тинчлик учун, болаларнинг бахт-саодати учун

ХАЛҚАРО ДЕМОКРАТИК ХОТИН-ҚИЗЛАР ФЕДЕРАЦИЯСИ 20 ЙИЛЛИГИ.

Бундан 20 йил муқаддам Парижда Халқаро демократик хотин-қизлар федерацияси тузилган кун яқинлашиб келмоқда. Урушдан кейин бир неча ой ўтгач, 41 мамлакатнинг вакиллари Парижга Халқаро хотин-қизлар конгрессига тўпландилар. Улар миллий хотин-қизлар ташкилотларига бирлашган 80 миллиондан ортиқ аёлнинг вакили бўлиб келган эдилар. Миллий хотин-қизлар ташкилотларининг кўпчилиги немис фашизми ва япон милитаризмига қарши кураш йилларида вужудга келди. Эндиликда Халқаро демократик хотин-қизлар федерацияси — энг оммавий ва замонавий жамоат ташкилотларидан бири бўлиб, жаҳон демократик хотин-қизлар ҳаракатига бошчилик қилмоқда.

Халқаро демократик хотин-қизлар федерацияси ўтган 20 йил мобайнида анча ўсди, барча беш китъа хотин-қизлари орасида ўз таъсирини кенгайтирди. Хотин-қизларнинг 1963 йилда Москвада ўтказилган жаҳон конгрессида 113 мамлакат делегатлари қатнашганлигининг ўзи ана шу ташкилотнинг қанчалик оммавий тус олганлигидан дарак беради.

Халқаро демократик хотин-қизлар федерациясининг диққат марказида энг актуал проблемалар турибди. Федерация уставида шундай дейилади: «1945 йилнинг 1 декабрида, бевосита иккинчи жаҳон уруши тамом бўлгандан кейин тузилган халқаро демократик хотин-қизлар федерацияси тараққиёт, озодлик, адолат ва тинчликни таъминловчи истиқболни барпо этиш учун, урушга, жабр-зулм ва қашшоқликка қарши бирлашган бутун дунё хотин-қизларининг иродасини ифода этади. Халқаро демократик хотин-қизлар федерацияси ирқи, миллати, диний ва сиёсий қарашларидан қатъий назар хотин-қизларни ўзларининг гражданлик, оналик ҳуқуқлари ва меҳнаткаш сифатидаги ҳуқуқларига эришиш ва бу ҳуқуқларни ҳимоя қилиш йўлида, болаларни ҳимоя қилиш йўлида, тинчлик, демократия ва миллий мустақилликни таъминлаш йўлида биргаликда кураш олиб бориш учун бирлаштирмоқда».

Янги уруш хавфига қарши, халқларнинг миллий мустақиллиги учун, хотин-қизлар ҳуқуқларини, болаларнинг бахт-саодатини ҳимоя қилиш учун кураш—федерациянинг йигирма йиллик фаолиятининг ана шу асосий йўллари Халқаро демократик хотин-қизлар федерацияси программасига асос бўлди. Бу программани хотин-қизларнинг Москвада ўтказилган жаҳон конгресси делегатлари қувонч билан кутиб олдилар.

Федерациянинг фаолияти кенг ва хилма-хилдир. Халқаро демократик хотин-қизлар ташкилоти тузилганидан бери беш конгресс—оналарнинг жаҳон конгресси, қуролсизланишга бағишланиб икки марта халқаро конференция, халқаро хотин-қизлар ҳаракатининг эллик йиллиги муносабати билан Копенгагенда халқаро учрашув ўтказди. Федерация бошқа кўпгина халқаро ва регионал учрашувлар, семинарлар, кенгашлар уюштирди. Халқаро демократик хотин-қизлар федерацияси ва умумафрика хотин-қизлар конференциясининг биргаликда ташаббуси билан шу йил ёзда Малида Африка хотин-қизларининг семинари бўлиб ўтди. У ерда оналар ва болалар саломатлигини муҳофаза қилиш масалалари муҳокама қилинди. Келгуси йили болаларни ҳимоя қилиш масалаларига бағишланиб, халқаро конференция ўтказиш кўзда тутилмоқда.

Халқаро демократик хотин-қизлар федерацияси бошқа халқаро форум ва халқаро ташкилотларнинг ишига ҳам қимматли ҳисса қўшмоқда. 1948 йилда халқаро демократик хотин-қизлар федерацияси 56 мамлакат хотин-қизларининг ҳуқуқий ва ҳақиқий аҳволини текширди. Ўтган йили ҳам текшириш ўтказилди. Бундан мақсад 1959 йили БМТ қабул қилган болалар ҳуқуқлари декларацияси қандай амалга оширилаётганлигини текшириш эди. Ҳар икки текшириш материаллари ана шу масалаларга халқаро жамоатчиликнинг эътиборини тортиш мақсадида бирлашган миллатлар ташкилотига юборилди.

Халқаро демократик хотин-қизлар федерацияси демократик ҳуқуқлар ва озодлик учун курашаётган ватанпарварлар ҳамда жамоат арбобларининг репрессия ва таъқиб қилинишларига қарши чиқмоқда. Кейинги йилларда халқлари бундан кейин мустамлакачилик ҳукмронлиги билан келишишни истамаётган мамлакатлар хотин-қизлари курашини қўллаб-қувватлаш федерация фаолиятида алоҳида ўрин эгалламоқда.

Бизлар яқинда Халқаро демократик хотин-қизлар федерациясининг Берлиндаги Унтер Ден Линденда жойлашган секретариатида бўлдик. Турли мамлакатларда федерациянинг 20 йиллик юбилейи қандай нишонланаётганлиги тўғрисида бизга гапириб бердилар. Миллий ташкилотлар тантанали йиғилишлар ўтказмоқдалар, эсдалик откриткалари нашр этмоқдалар, юбиляр учун ёдгорлик ва эсдалик совғалари тайёрламоқдалар. 26 октябрдан 29 октябргача Зальцбургда (Австрия) Халқаро демократик хотин-қизлар федерацияси кенгашининг юбилей сессияси ўтказилди. Сессияда делегатлар ва меҳмонлар учта доклад тингладилар. Йигирма йилдан буён федерацияга бошчилик қилиб келаётган Эжени Коттон Халқаро демократик хотин-қизлар федерациясининг 20 йиллиги тўғрисида доклад қилди. Бошқа докладларнинг темаси хотин-қизларнинг тинчлик ва миллий мустақиллик учун курашдаги роли ва хотин-қизларнинг ўз ҳуқуқлари учун ўз курашига бағишланди.

— Бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш учун ҳормай-толмай ва мунтазам курашиш сўнгги 20 йил мобайнида федерациямиз фаолиятидаги бош йўл бўлиб қолди,— деди биз билан суҳбатда Халқаро демократик хотин-қизлар федерациясининг бош секретари Роса Ясович — Пантелеон. Федерация халқларнинг миллий мустақиллик учун олиб бораётган курашини қўллаб-қувватлашга катта ҳисса қўшди. Бу муваффақиятлар фақат Халқаро демократик хотин-қизлар федерациясинингина эмас, балки федерация составига кирувчи 70 дан ортиқ хотин-қизлар ташкилотларининг хизматидир. Федерация Вьетнамда Америка агрессияси авж олиб бораётганлиги муносабати билан Вьетнам халқининг адолатли курашини қўллаб-қувватлаш юзасидан кенг ҳаракатни авж олдириб юборди. Халқаро демократик хотин-қизлар федерацияси Эжени Коттон бошчилигида Жанубий Вьетнам билан бирдамлик халқаро комитетини таъсис этди.

Берлин.

К. САВВИН.
ТАСС мухбири.

Шифокор қўллар

Муроджон колхозда механизатор бўлиб ишларди. У бир куни ишдан сўнг ўзини ёмон ҳис қила бошлади. Лекин, чарчаганимдан бўлса керак деб, ўзини докторга кўрсатмади. Бироқ иштаҳаси йўқолиб, дармонсизлана бошлади.

Колхоз фельдшери уни кўргани келганда ўзини ёмон ҳис қиларди. Мурод «тез ёрдам» машинасида район касалхонасига келтирилди. У оғир ошқозон-ичак касаллигига йўлиққан экан.

Мана, энди у врач-терапевт Шамси Қурбонов ихтиёрида. Тажрибали врач беморни ҳар томонлама синчиклаб ўрганди. Касалликка аниқ диагноз қўйгач, даволашга киришди.

Ҳаяжондан, дармонсизликдан ўзини лоҳас сезаётган йигитнинг кўзлари врачда, ундан дардига шифо топишни истар эди.

— Ҳеч ташвишланманг, тез кунда тузалиб кетасиз, — деди Ш. Қурбонов унинг кўнглини кўтариб.

Бемор навбатдаги уколдан сўнг уйқуга кетди.

Палата сув сепгандек жимжит. Фақатгина беморнинг хириллаган, бўғиқ нафас олиши бу жимжитликни бузарди. Врач ҳам, ҳамшира ҳам Мурод тепасида кўз-қулоқ.

—Сув, сув... — беморнинг лаблари секин шивирларди.

— Мана сув, Муроджон, мана...

Палатага яна жимлик чўкди. Оқ халатли врач бемор тепасига келиб ўтирди.

...Шамси мактаб партасидаёқ врач бўлишни орзу қиларди. Орзулар, орзулар! Орзу кишига қанот бағишлар экан. Врачлик касбига муҳаббат уни Тошкент медицина институтининг даволаш факультетига етаклади. Тинимсиз ўқиш, ўрганиш даври бошланди. Бўлажак врач институтда медицина фанининг сирларини ўрганди. Мана, жўшқин студентлик даври ҳам тугади. Унинг орзуси ушалди. У энди врач. Эндигина иш бошлаётган ёш врачнинг олдида кишиларни даволаш, уларнинг дардига малҳам бўлишдек қийин, лекин шарафли вазифа турарди. Ўз вазифасини яхши ҳис қилган шифокор касбига меҳр қўйиб ишлади. У беш йил давомида ичимлик касалликлари билан оғриган беморларни даволади.

«Раҳмат, доктор, қўлингиз асло дард кўрмасин...» «Кўп яшанг, хонадонимизга шодлик келтирдингиз...» каби чеки йўқ миннатдорчилик сўзлари врачнинг ишига берилган баҳо эмасми!

Мана ҳозир у терапия бўлимининг мудири...

... Бемор бир текис нафас ола бошлади, иссиғи пасайди, уйқудан уйғонди. Врач унинг пешонасидаги тер томчиларини авайлаб артар экан:

— Қалай, тузукмисиз энди,— деди.

— Раҳмат, ака, бироз яхшиман.

Врач бошқа беморларни кўриш учун ўрнидан тураркан, ҳамширага яна нималарнидир тайинлади.

Оққўрғон район марказий шифохонасининг врач-терапевти Шамси Қурбонов беморларга ана шундай жонкуяр, меҳрибон шифокорлардан.

Унинг қўлида даволаниб кетган Э. Турдиев шундай хат йўллабди: «Раҳмат, Шамси Қурбонов, мен сиздан чин қалбдан миннатдорман. Соғлиғим яхши, яна меҳнат қилаётирман. Сизнинг шифокор қўлларингиз асло дард кўрмасин».

Шифокор қўллар эгаси Ш. Қурбонов бундан кейин ҳам халқимиз саломатлиги йўлида кўп ишлар қилади.

Э. ОТАБОЕВ,
Э. ТУРСУНОВ.

„КОСМОС-94“ ПАРВОЗДА

ТАСС АХБОРОТИ

1965 йил 28 октябрда Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-94» учирилди.

Йўлдош ичига ТАСС 1962 йил 16 мартда эълон қилган программага мувофиқ, космик фазони тадқиқ қилишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган.

Йўлдош параметрлари қуйидагича бўлган орбитага чиқарилди:

— Бошланғич айланиш даври 89,3 минут;

— Ер сатҳидан максимал узоқлашуви — апогейда — 293 километр;

— Ер сатҳидан минимал узоқлашуви — перигейда — 211 километр;

— Орбитанинг оғиши — 65 градус.

Йўлдошда илмий аппаратлардан ташқари: 19,996 мегагерц частотада ишловчи радиопередатчик; орбита элементларини аниқ ўлчайдиган радиосистема, приборлар билан илмий аппаратларнинг иши тўғрисидаги маълумотларни Ерга юбориб турадиган радиотелеметрик система бор.

Йўлдошга ўрнатилган аппаратлар нормал ишлаб турибди.

Координациялаш-ҳисоблаш маркази олинаётган ахборотларни ишлаб чиқмоқда.

ПАХТАЧИЛИККА БАҒИШЛАНГАН СЕМИНАР

Тошкент қишлоқ хўжалиги институтида қишлоқ хўжалик олий ўқув юртлари ўқитувчиларининг «пахтачилик» курси бўйича Бутуниттифоқ семинари ўз ишини давом эттирмоқда.

СССР қишлоқ хўжалик министрлиги томонидан чақирилган семинарда мамлакатнинг барча пахта экувчи республикаларидан келган олимлар иштирок этмоқдалар. Улар Ўзбекистон пойтахтида пахтачилик соҳасидаги энг янги муваффақиятлар билан танишиш, қишлоқ хўжалигининг бўлажак мутахассисларига ўзлари ўқийдиган лекцияларни бойитиш мақсадида бу ерга келдилар.

Семинар етти кун давом этади. Семинар қатнашчилари тажриба далаларига ва Ўзбекистоннинг энг йирик илмий лабораторияларига борадилар. (ЎзТАГ).

КОНКУРС ДАВОМ ЭТМОҚДА

МОСКВА, (ТАСС мухбири). Оммабоп илмий китоб, брошюралар, газета ва журнал мақолаларининг авторлари Бутуниттифоқ «Билим» жамияти ҳар йили ўтказаётган конкурсда қатнаша оладилар. Жамият правлениеси президиумининг ўтказилган мажлисида ана шу ижодий мусобақани 1966 йилда давом эттириш тўғрисида гап борди.

Конкурс жюрисининг раиси академик Д. И. Щербаков ТАСС мухбири билан суҳбатда қуйидагиларни айтди:

Бу йил оммабоп энг яхши илмий асарлар учун биринчи марта Бутуниттифоқ конкурси ўтказилди. Жюри 216 асар олди. Бу асарлардан ўн еттитаси биринчи ва иккинчи даражали дипломлар ва пул мукофотлари олишга сазовор бўлди. Ингирма бир асар рағбатлантириш дипломлари билан мукофотланди.

Ҳозирги ижодий мусобақа шартлари бирмунча ўзгартирилди ва тўлатилди. Аммо, асосий талаблар аввалгидек ҳозирда ҳам сақлаб қолинади. Бу талаблар, аввало асарнинг равон бўлишидан ва актуал илмий материални чуқур мазмундор қилиб баён этишдан иборат. Биринчи нашрдаги китоб ва брошюралар, шунингдек бир календарь йили мобайнида босиб чиқарилган газета ва журнал мақолалари конкурсга қабул қилинади.

Конкурсга адабиёт тақдим этиш ҳуқуқи «Билим» жамиятининг барча ташкилотларига, жамият аъзоси бўлган айрим авторларга, нашриётларга ва бошқа давлат ҳамда жамоат ташкилотларига берилди. Айрим авторлар китоб, брошюра, мақолаларини 15 январгача «Билим» жамиятининг маҳаллий ташкилотларига юборишлари керак. Конкурс натижалари Бутуниттифоқ «Билим» жамияти ташкил этилган кунда — ҳар йилнинг еттинчи июлида эълон қилинади.

ТОШКЕНТ ЯНГИЛИКЛАРИ

ОЗОДА, КЎРКАМ

Киров районидаги «Янгиариқ» маҳалла жамоатчилигининг озодалик йўлида олиб бораётган ибратли ишларидан ҳар қанча ўрнак олса арзийди. Бу маҳаллада эшик олдига ранг-баранг гуллар, соя-салқин берадиган ҳамда манзарали дарахтлар экиб қўйилмаган бирор хонадон йўқ. Маҳалла территорияси обод, озода. Чунки аҳолиси ҳамжиҳат, ҳар бир киши озодалик жонкуяри, ўзи яшаб турган жойнинг обод, тоза бўлиши учун чинакам қайғиради.

Маҳалла хотин-қизлар советининг аъзоси пенсионер Бону Сафоева кўча ва ҳовлиларда озодаликни сақлаш темасида аёллар ўртасида тез-тез суҳбатлар ўтказиб турибди. Бу серғайрат аёл 26-поликлиниканинг медицина ҳамшираси Анна Блокова билан бирга уйма-уй юриб, ҳовли ҳамда эшик олдиларининг санитария ҳолатини кузатиб боради.

Бундан ташқари маҳалладаги ҳар бир хонадон, кўча ва ариқларни озода сақлаш ва уларни назорат қилиб туриш шу ерда яшовчи медицина ходимлари зиммасига юклаб қўйилган. Республикада хизмат кўрсатган врач Саидбурхон Файзуллаев Уста Ширин номли, врач Тўхтахўжа Азизхўжаев «Янги ариқ» ва маҳалла комитетининг аъзоси врач Музаффар Муҳиддинов 2-линия Кисловодск кўчаларининг озода бўлиши устидан контроллик олиб боришади, вақти-вақти билан ўз участкалари аҳолиси ўртасида тозаликка оид темаларда лекция ва суҳбатлар уюштиришади.

Бу маҳаллага ташриф буюрган киши хушманзара, озода кўчаларни кўриб ҳавас қилади. Озодалик жонкуярлари шаънига раҳматлар айтади.

А. НАБИХЎЖАЕВ.
«Союзпечать» ходими.

МУНОСИБ СОВҒА

«Главташкентстрой» бинокор ва монтажчилари байрамга муносиб совғалар билан келмоқдалар.

Пойтахтдаги 159-қурилиш трестининг 13-қурилиш бошқармаси бинокорлари республика Давлат матбуот комитети учун 30 минг кубометр ҳажмдаги йирик қоғоз сиғадиган омборхона қуриб бердилар. Шунингдек, қўли гул бинокорлар Ўрта Осиё ипакчилик илмий-текшириш институти учун 15000 кубометр ҳажмдаги бинолар комплексини ҳамда кўз диспансери учун 100 ўринли бинони фойдаланишга топширдилар.

М. СУЛТОНОВ.

АВТОМАТ — КОНТРОЛЁР

«Ўзбексельмаш» заводининг эҳтиёт қисмлари цехида ишлаб чиқариладиган УПХ-1,5 Б кўрак чувиш машинасидаги кардан-вал сифатини автомат контролёр текширяпти. Бу техника мўъжизасидир. Конвейердан тушган маҳсулот автомат назоратидан ўтади. Агар маҳсулот брак бўлиб чиқса, автомат-контролёр уни ушлаб қолади. Автомат махсус мосламага ўрнатилган бўлиб, унинг пульт бошқарувчиси алоҳида яшикка жойлаштирилган. Маҳсулот автоматда синовдан ўтаётганда пульт бошқармадаги ёнган лампочкалар кардан-валнинг қанчалик қийшиқ эканлигини кўрсатиб беради.

Ж. ПИРМУҲАММЕДОВ.

ЯНГИ БОҒЛАР

Пойтахтимиз кундан-кун обод бўлмоқда. Жамоатчиликнинг иштироки билан кўкаламзор боғлар ва хушманзара гулзорлар барпо этиляпти. Кейинги вақтларда Октябрь районидаги Охунбобоев майдони, Октябрь бозорига кираверишдаги майдон кўкаламзорлаштирилди. Райоининг Сағбон кўчасида катта хиёбон обод этилмоқда. Бу ерда бир ярим гектарга яқин майдон текисланиб, маҳалла аҳолисининг ёрдами билан гулзорга айлантириляпти. Ҳозирнинг ўзида юздан ортиқ арча ва турли манзарали дарахт кўчатлари экилди. Хиёбон атрофига мевали дарахтлар ва ток кўчатлари ўтказиш учун ариқлар тортиб қўйилди.

Райоининг ғарби-жанубий чеккасидан оқиб ўтадиган Қорақамиш каналининг атрофлари бўм-бўш ётар эди. Шаҳар Советининг қарорига мувофиқ Октябрь район колхози бу ерда янги хиёбон ташкил этишга киришди. Район жамоатчилиги ва коммунал хўжалик ходимларининг актив иштирокида канал бўйлари текисланди. Марзалар тортилиб, гул уруғлари сепилди.

Канал бўйига «Ташгипрогор» институти коллективи узунлиги 70 метр, кенглиги 6 метрли иккита теплица қуриш лойиҳасини жамоатчилик асосида ишлаб чиқди. Яқинда бу лойиҳа қурилиш ташкилотлари ихтиёрига топширилади.

КУЗ ГУЛЛАРИ. Х. Ҳайитмуҳамедов фотоэтюди. (ЎзТАГ).

ФУТБОЛ. ТАКЛИФ ВА ИСТАКЛАР

Тошкентдаги «Пахтакор» стадионида ВЛКСМ Марказий Комитетининг «Умид» Кубоги учун ўтказилган мусобақалар тугади. Фахрли Кубок учун Ўзбекистон, Украина, Молдавия республикалари ва Ленинград шаҳри командалари беш кун давомида куч синашдилар. Ленинград шаҳар ёш футболчилари Ўзбекистон командасини 2:1 ва Украина коллективини 1:0 ҳисобида мағлубиятга учратиб, кубок эгаси бўлдилар. Украиналиклар иккинчи, республикамиз футболчилари учинчи ўринга чиқишди. Ғолиблар ВЛКСМ Марказий комитетининг ёрлиқлари, кичик олтин, кумуш, бронза медаллари билан тақдирланди.

Тренер ва мутахассис сифатида мен бу финал матчлар якуни ҳақида нима дея оламан? Энг аввало «Умид» Кубоги учун ўтказиладиган матчлар саралаш мусобақаларидагидек давра системасида ўтказилса мақсадга мувофиқ бўларди. Чунки фақат биргина матчда қай команда кучли эканлигини айтиб бериш жуда қийин. Бу фақат менинг фикримгина бўлиб қолмай, балки касбдошларимнинг ҳам фикридир. Бундан ташқари финал учрашувларда рақибларни белгилаш учун чек ташланганда мақсадга мувофиқ бўларди.

«Умид» Кубогидан ташқари яна учта мукофот таъсис этилди. Булар Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети ва ёшлар газеталари — «Ёш Ленинчи» ҳамда «Комсомолец Узбекистана» мукофотларидир. Бу учта мукофотнинг иккитаси тошкентликларга тегди. Конкурс жюриси тошкентлик В. Солохони энг яхши ўйинчи ва Ўзбекистон футболчиларини бошқа командаларга қараганда яхши тайёргарлик кўрган команда деган қарорга келди. «Ёш Ленинчи» газетаси мукофотини эса молдавиялик В. Захарко олди.

Ленинград командасининг биринчи ўринга чиқиши тасодиф эмас. Улар биз билан ҳам, украин футболчилари билан ҳам кўтаринки руҳда, ҳамжиҳатлик билан ўйнашди. Бу хизмат кўрсатган спорт мастери ва РСФСРда хизмат кўрсатган тренер В. А. Кусков ҳамда шогирдларининг катта муваффақиятидир.

Командамиз аъзоларидан Равшан Юнусов, Розиқ Турғунов, Баҳодир Хоназаров, Георгий Ходасевич ва бошқаларнинг келажаги порлоқ. Улар фақат майдондагина эмас, ҳаётда ҳам дўстларига ўрнак бўляпти. «Умид» Кубогига биринчи бўлиб «Ўзбекистон» деган сўзи ёзилган. «Украина», «Ленинград» сўзлари эса ундан кейин турипти. Келаси йил ана шу фахрли Кубокка яна «Ўзбекистон» деган сўзи ёзилишига ҳаракат қиламиз.

Ю. ҲАКИМОВ.
Ўзбекистон футбол федерациясп масъул секретари, республика категорияли судья, Ўзбекистон ёшлар терма командасининг тренери.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР · ОДАМЛАР · ВОҚЕАЛАР

ЧЕХОСЛОВАКИЯ МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ БАЙРАМИ

ПРАГА, 28 октябрь. ТАСС мухбири **И. Масленников** хабар беради:

Социалистик Чехословакия бугун байрам либосини кийди. Шаҳар ва қишлоқларнинг кўча ва майдонларида, уй-жой ва жамоат биноларининг пештоқларида давлат байроқлари, қизил байроқлар ва социализм зафарларини тараннум этувчи алвонлар ҳилпираб турибди. Бугун, Чехословакия халқи миллий байрам — национализация кунини 20-марта тантанали суратда нишонламоқда.

Худди шу куни — 1945 йил 28 октябрда оғир саноатни ва халқ хўжалигининг бошқа етакчи тармоқларини национализация қилиш тўғрисидаги тарихий декретлар имзоланган эди. Шу тариқа Коммунистик партия раҳбарлигида ишчилар синфи собиқ ҳукмрон синфларни куч-қувватдан маҳрум қилиб, республиканинг социалистик тараққиёти учун иқтисодий база яратди. Шундан кейин 1948 йилги февраль ғалабаси социалистик қайта қурилишларнинг янги босқичини амалга ошириш имконини берди.

Меҳнаткашлар бугунги байрамни нишонлаб, социалистик тараққиётга якун ясамоқдалар ва истиқбол режаларини белгиламоқдалар. Ҳозирги вақтда саноат ва қишлоқ хўжалигида социализм тўла-тўкис ғалаба қозонди, саноат ишлаб чиқариши урушдан аввалги даражадан қарийб беш баравар ошиб кетди. Қишлоқ хўжалиги товар маҳсулот етиштиришни тахминан икки баравар кўпайтирди. Мамлакат Коммунистик партиясининг XIII съездига тайёргарлик кўрмоқда. Бу съезд социалистик қурилишнинг ва коммунизмга ўтиш учун шарт-шароит вужудга келтиришнинг янги режаларини белгилаб беради.

Байрам муносабати билан мамлакатда жуда кўп тантаналар бўлиб ўтмоқда. Марказий газеталар национализация кунига бағишлаб бош мақолалар ва редакцион мақолалар босиб чиқармоқда.

НИГЕРИЯ ҲУКУМАТИНИНГ ҚАРОРИ

ЛАГОС, 28 октябрь. (ТАСС). Нигерия Республикаси ҳукумати ҳар қандай митинглар ва йиғилишлар ўтказишни тақиқлаб қўйиш муддатини икки ойга чўзди.

Нигериянинг ғарбий районларида яқинда ўтказилган сайловлардан кейин рўй берган тартибсизликлар сабабли шундай чора кўрилди, деб тахмин қилинмоқда.

ИКЕЙА СЭКИ КОМЕТАСИНИ ОДДИЙ КЎЗ БИЛАН КЎРИШ МУМКИН

ТОКИО, 28 октябрь. (ТАСС). 18 сентябрда Икейа билан Сэки топган комета уларнинг номига қўйилган эди. Сўнгги бир неча кун мобайнида, дейишди бугун Икейа билан Сэки, ана шу кометани оддий кўз билан кўриш мумкин бўлди.

Комета маҳаллий вақт билан соат 4—40 минутдан бошлаб 40 минут мобайнида кўриниб турди. Унинг ёруғлиги биринчи даражали юлдузга тенг келади. Кометанинг думи жуда узун бўлиб, у ой диаметридан 60 баравар каттадир. Қуёш чиқиши билан комета кўздан ғойиб бўлади.

ИНДОНЕЗИЯДАГИ ВОҚЕАЛАРГА ДОИР

НЬЮ-ЙОРК, 28 октябрь. (ТАСС). Марказий Явага жойлаштирилган «Дипонегоро» дивизиясининг командири Марказий Явада қатъий бўлмаган тартибда ҳарбий ҳолат жорий қилиш тўғрисида буйруқ чиқарган. ЮПИ агентлиги мухбирининг Индонезия радиосининг хабарига асосланиб, Сингапурдан юборган хабарида айтилишича, бу буйруқ «президент Сукарнонинг маъқуллашини кутган ҳолда» берилган. Радио, дейди мухбир, қандай сабабларга кўра ҳарбий ҳолат жорий қилинганини айтмади, бироқ, қуруқликдаги қўшинлар қўмондони генерал-майор Сухарто 30 сентябрда давлат тўнтариши ясашга уринишда қатнашган баъзи ҳарбий қисмлар мамлакатнинг ана шу қисмида ҳали ҳам борлигини ўз баёнотида таъкидлаб ўтди.

* * *

ЛОНДОН, 28 октябрь. (ТАСС). Рейтер агентлигининг мухбири Жакартадан хабар беради: Марказий Явада ҳарбий ҳолат жорий этилганлиги бу ерда расмий равишда эълон қилинди.

ИНДОНЕЗИЯ КОМПАРТИЯСИНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ УЧУН

ВЕНА, 29 октябрь. (ТАСС). «Фольксштимме» газетасининг хабар беришига кўра, Австрия Коммунистик Партияси Марказий Комитети Индонезия коммунистларини ҳимоя қилувчи баёнот эълон қилди.

Австрия Компартияси Марказий Комитетининг баёнотида шундай дейилади: Австрия коммунистлари Индонезия коммунистлари билан ўзининг қардошларча бирдамлигини изҳор қилмоқдалар. Бизлар ишонамизки, бошқа демократик кучлар билан биргаликда Индонезия коммунистик партияси ҳам реакция ҳужумини қайтара олади.

ДЎСТЛАРИМИЗ ЮРТИДА

УЛУҒ ОКТЯБРЬ ШАРАФИГА

СОФИЯ. Саноат корхоналарининг коллективлари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 48 йиллигини байрам қилишга тайёргарлик кўриб, янгидан-янги меҳнат ғалабаларига эришмоқдалар. Кремиков металлургия комбинатининг домначилари байрам олди меҳнат вахтасида туриб ишлаб, ҳар куни плandan ташқари 800 тоннага яқин чўян бермоқдалар. Хасково шаҳридаги саноат корхоналарининг коллективлари йиллик планни бажариб бўлдилар ва йил охиригача плandan ташқари 12 миллион левлик маҳсулот бериш мажбуриятини олдилар. Пловдивдаги рангли металлар комбинатининг ишчилари рух ишлаб чиқаришни анча кўпайтиришга муваффақ бўлдилар.

Рассом Б. Решетников плакати.
(«Советский художник» нашриёти, ТАСС фотохроникаси).

ДАЛА МЕҲНАТКАШЛАРИ УЧУН

ХАНОЙ. Вьетнам Демократик Республикасининг саноат корхоналарида қишлоқ хўжалик ускуналари ишлаб чиқаришни кўпайтириш ҳаракати кенгайиб бормоқда. Хайфонг вилоятидаги 19 та саноат корхонаси кейинги уч ой ичида юз хилдан кўпроқ қишлоқ хўжалик машиналари ва ускуналарини қишлоқ хўжалик кооперативларига етказиб бердилар. Ханойда Чан Хинг Дао номидаги механика заводи қишлоқ хўжалиги учун дизеллар ишлаб чиқаришни ўтган йилдагига нисбатан 50 процент ва тракторлар учун двигателлар ишлаб чиқаришни 3,5 баравар кўпайтирди. Ханойдаги электр ускуналар заводининг ишчилари дала меҳнаткашлари учун чиқарилаётган маҳсулотлар сифатини яхшилашга аҳд қилдилар ва электр ускуналарнинг ўнта янги турини ишлаб чиқаришга киришдилар.

ГИГАНТ КЕМА

БУХАРЕСТ. Руминиядаги Галац кемасозлик заводи 10—12 минг тонна юк кўтарадиган кемаларни Руминияда биринчи марта ишлаб чиқаришга киришди. Бу кема рудалар ташиш учун тайёрланмоқда. Навбатдаги беш йилликда бундай кемаларни кўплаб ишлаб чиқариш йўлга қўйилади. Улар замонавий навигация аппаратлари билан ускуналанади.

СОВЕТ ФИЛЬМИ КУНЛАРИ

ВАРШАВА. Польшада «Солдатнинг отаси» кинофильмини биринчи марта кўрсатиш билан совет фильми кунлари бошланди. Шу кунларда томошабинлар кинотеатрларнинг экранларида 11 та янги совет кинофильмларини, шу жумладан «Бор экан-йўқ экан, чол билан кампир бор экан», «Бегона қон» ва бошқа фильмларни томоша қиладилар.

ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛАРИНИНГ КЕНГАШИ 30 ОКТЯБРДА ОЧИЛАДИ

ЖАЗОИР, 29 октябрь. (ТАСС). Осиё ва Африка мамлакатлари ташқи ишлар министрларининг кенгашига келган делегациялар бошлиқларининг кеча бу ерда мажлиси бўлди. Тахминан 85 минут давом қилган бу мажлис ёпиқ ҳолда ўтказилди. Мажлисдан сўнг эълон қилинган расмий ахборотда айтилишича, Жазоирга келган ташқи ишлар министрлари Осиё ва Африка мамлакатлари ташқи ишлар министрларининг кенгашини 30 октябрда очиш тўғрисида бир фикрга келганлар.

ГРЕЦИЯДАГИ ТАНТАНАЛАР

АФИНА, 28 октябрь. (ТАСС). Бугун Греция фашизмга қаршилик кўрсатиш кунини байрам қилмоқда.

Сиёсий танглик байрамга таъсир ўтказди. Дарҳол парламент сайловлари ўтказишни талаб қилаётган марказ иттифоқи партияси ва бирлашган сўл демократик партия депутатлари Салоникидаги расмий байрамларда қатнашмаётирлар. Давлат бошлиғи король Константин ва ҳукумат аъзоларининг кўпчилиги Салоникига борганлар.

АМЕРИКА САМОЛЁТЛАРИ ВА ВЕРТОЛЁТЛАРИ ЁНИБ КУЛ БЎЛМОҚДА

ЛОНДОН, 28 октябрь. (ТАСС). Ярим кечада Америка ҳарбий денгиз кучлари Данангдаги базасининг «Мармар» қўниш йўлида кетма-кет портлаш овози эшитилди. Шу пайтда озодлик армиясининг жангчилари кичик-кичик штурмчи группаларга бўлиниб, базадаги учиш йўлига ёриб кирдилар ҳамда Американинг 40 дан ортиқ вертолётини сафдан чиқардилар ва уларга шикаст етказдилар. Рейтер агентлигининг Сайгондаги мухбири берган хабарда айтилишича, Америка ҳарбий денгиз кучлари базасига қилинган ҳужум ва Жанубий Вьетнам ватанпарварлари Америка вертолётларига берган зарба Жанубий Вьетнамдаги урушнинг бутун тарихида энг кучли ва қақшатғич зарба бўлди.

Айни вақтда озодлик армиясининг жангчилари Америка ҳарбий ҳаво кучларининг Данангдаги асосий базасини, шунингдек Чулайдаги учиш-қўниш майдонини миномётлардан ўққа тутиб, Америка реактив самолётларидан иккитасини янсон қилдилар ва бештасига шикаст етказдилар. Сайгондаги ҳарбий вакилнинг айтишича, ана шу тунги жангларда Америка денгиз пиёда қўшинлари «каттагина талафот» кўрди.

УЮШҚОҚЛИК БИЛАН

Социалистик Чирчиқ шаҳрида келаси йилги газета ва журналларга обуна қизитиб юборилди. Ҳозиргача «Правда», «Известия», «Комсомольская правда», «Труд» ва бошқа марказий газета ва журналларга 7 мингдан ортиқ киши обуна бўлди. Республика, область газета ва журналларини ҳам минглаб газетхонлар олишади. Шунингдек Чирчиқ почтачилари келаси йили ҳар ойда 14 мингдан ортиқ журналларни эгаларига топширадилар.

Чирчиқ электрохимия комбинати ва «Чирчиксельмаш» заводи коллективи уюшқоқлик билан обуна бўлишяпти.

— Шу кунгача ўтган йилдагига қараганда 35 процент кўп обуна қабул қилинди, — дейди шаҳар «Союзпечать» бўлимининг бошлиғи В. Зюба. — Бизнинг мақсадимиз шаҳарда газета ва журнал олмайдиган бирор хонадон қолмаслигига эришиш.

Т. СИХАРУЛИДЗЕ.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

ҲУРМАТЛИ ГАЗЕТХОН

Баракали ва қувончли йилимиз якунланмоқда. 1966 йил яқинлашаётир. Янги йилда газетани янада мазмунли, ўқувчиларнинг дид ва истакларига жавоб берадиган қилиб қизиқарли чиқаришда редакция сиз, ҳурматли газетхонларнинг фикр ва мулоҳазаларингизга, маслаҳат ва таклифларингизга муштоқдир.

Мамлакатимиз ва областимиз шаҳар ва қишлоқлари меҳнаткашларининг ҳаётини ҳикоя қилувчи ранг-баранг материаллар «Тошкент ҳақиқати» саҳифаларидан кенг ўрин олаяпти. КПСС Марказий Комитетининг март ва сентябрь Пленумлари қарорлари жойларда қандай бажарилмоқда, колхозчилар, ишчилар ва барча касб эгаларининг ғайрат ва ташаббуси, яратувчилик ишлари — ана шулар тўғрисида материаллар бериб борилмоқда.

Сизларни қайси бўлим ва рубрикалар остида чиқаётган материаллар қизиқтиради, қандай янги рубрикалар бўлишини ва қандай темаларда материаллар ўқишни истайсиз? Шулар ҳақида ёзиб юборишларингизни сўраймиз. Сизларнинг таклиф ва мулоҳазаларингиз редакциянинг кундалик иш фаолиятида, оператив ва квартал планларида ҳисобга олинади.

Хатларингизни кутамиз!

РЕКЛАМА · ЭЪЛОНЛАР · РЕКЛАМА · ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

30 ОКТЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.00 — **Бақача отасини излайди** (мультфильм). 17.15 — **Реклама ва эълонлар.** 17.25 — **Огриққа қарши кураш, Олижаноб миссия** (кинофильмлар). 17.55 — **Опереттлардан парчалар.**

18.35 — **Телевизион янгиликлар** (ўзбек, рус тилларида).

Ўзбек тилида: 19.00 — **Ойнадан ўпкалама.**

Рус тилида: 19.50 — **6.6 квадратида** (катталар учун мультфильм). 20.00 — **Чет эл кинохроникаси ва Бир севги қиссаси** номли бадиий фильм.

21.30 — **Эшиттиришлар программаси.**

Ўзбек тилида: 21.35 — **Қувноқ куйлар ва ҳангомалар.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 30/X да **Боғчасарой фонтани**, 31/X да кундуз **Демон**, кечқурун **Дилором.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 30/X да **Қонли сароб**, 31/X да кундуз **Биринчи муҳаббат**, кечқурун **Сарвқомат дилбарим.** Спектакль кеч соат 7 да бошланади.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 1965/66 йил мавсумининг очилиши — 30/X да **Гули сиёҳ**, 31/ да **Тошболта ошиқ.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Грузин цирки артистларининг гастроли.**

КИНО

Ер айланасида саёҳат — НАВОИЙ номли, «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Эшик тутқичи ҳангомаси — «ЎЗБЕКИСТОН», «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11, кундуз 3 ва кеч 7 яримда).

ҲАМЗА НОМЛИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА

ТЕЗ КУНДА

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

Моримото Каору асари

Ўғирланган умр

3 пардали драма.

А. Абдуллаев таржимаси.

Режиссёр — Ўзбекистон ССР халқ артисти **Т. Хўжаев**, рассом — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби **Г. А. Визель.**

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА

1 ноябрда

КАТТА

КОНЦЕРТ

СССР халқ артистлари **Ҳалима Носирова, Мукаррама Турғунбоева, Саодат Қобилова, Галия Измайлова,** Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Карим Зокиров, Саттор Ярашев, Насим Ҳошимов, Жамол Низомхўжаев, Клара Юсупова,** Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артистлар **Эргаш Йўлдошев, Михаил Давидов, Жўра Қосимов, Авнер Бараев, Раҳим Исахўжаев** ва солистлар қатнашади.

Халқ чолғу ансамбли жўр бўлади.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

мактаб ўқувчиларининг каникул кунларида

Грузин цирки артистларининг иштироки билан

болалар томошалари

4, 5, 6, 9, 10/XI да кундуз соат 12 да, 7/XI да кундуз соат 12 ва 4 яримда, 8/XI да кундуз соат 12 ва 3 да бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 012301. Индекс 64969.

Нашр. № 1880.